

Lovforslag nr. L 177. Fremsat den 27. januar 2000 af fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen)

Forslag

til

Lov om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren

(Innovationsloven)

Kapitel 1

Formål

§ 1. Formålet med denne lov er at fremme fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektorens innovations-, forsknings- og udviklingsindsats med henblik på at bidrage til at:

- 1) sikre, at de fødevarer, der produceres, er sunde og af høj kvalitet,
- 2) styrke konkurrenceevnen,
- 3) fremme udviklingen af nye produkter, herunder non-food-produkter, med højt innovationsindhold,
- 4) bevare jordbrugs- og fiskerierhvervenes resourcegrundlag og sikre miljø og dyrevelfærd samt gode arbejdsbetingelser og
- 5) forbedre forbrugernes mulighed for at opnå relevante og pålidelige oplysninger om produkternes egenskaber og om de forhold, hvorunder produkterne er produceret.

§ 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan under iagttagelse af procedurerne i denne lov iværksætte særlige initiativer for at styrke innovation, forskning og udvikling i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren.

Kapitel 2

Innovation, forskning og udvikling m.v. i det primære jordbrug

§ 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan yde tilskud til gennemførelse af projekter vedrørende innovation, forskning og ud-

vikling m.v. i det primære jordbrug samt til aktiviteter, der er nødvendige for en erhvervsmæssig udnyttelse af resultaterne af udviklingsarbejdet.

Stk. 2. Ministeren kan yde tilskud til markedsføring af jordbrugsprodukter. Ministeren fastsætter nærmere regler om de i første punktum nævnte jordbrugsprodukter og om de former for markedsføring, der kan ydes tilskud til.

§ 4. Til bistand ved behandling af ansøgninger om tilskud til gennemførelse af projekter efter § 3 nedsætter ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri et rådgivende udvalg.

Stk. 2. Medlemmerne af udvalget udnævnes af ministeren. To medlemmer udnævnes som repræsentanter for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, tre medlemmer efter indstilling fra henholdsvis Dansk Familielandbrug, Dansk Erhvervsgartnerforening og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, to medlemmer efter indstilling fra De danske Landboforeninger og ét medlem efter indstilling fra Landsforeningen Økologisk Jordbrug.

Stk. 3. Ministeren kan udnævne yderligere medlemmer af udvalget.

Stk. 4. Ministeren udpeger én af ministeriets repræsentanter som formand for udvalget.

Stk. 5. For medlemmerne og formanden udnævnes en suppleant efter reglerne i stk. 2-4.

Stk. 6. Ministeren fastsætter udvalgets forretningsorden og de nærmere regler for udvalgets arbejde, herunder om sekretariatsbetjening af udvalget.

Kapitel 3

Forsøgsfiskeri, innovation, forskning og udvikling m.v. i den primære fiskerisektor

§ 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan yde tilskud til gennemførelse af projekter vedrørende forsøgsfiskeri, akvakultur, innovation, forskning og udvikling m.v. i den primære fiskerisektor.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at der kan ydes tilskud til markedsføring af produkter fra den primære fiskerisektor. Ministeren fastsætter nærmere regler om de i første punktum nævnte fiskeriprodukter og om de former for markedsføring, der kan ydes tilskud til.

§ 6. Til bistand ved behandling af ansøgninger om tilskud til gennemførelse af projekter efter § 5 nedsætter ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri et rådgivende udvalg.

Stk. 2. Medlemmerne af udvalget udnævnes af ministeren. Ét medlem udnævnes som repræsentant for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. To medlemmer udnævnes efter indstilling fra Danmarks Fiskeriforening. Fem medlemmer udnævnes efter indstilling fra henholdsvis Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Specialarbejderforbundet i Danmark og Organisationen Dansk Aquakultur. To medlemmer udnævnes efter indstilling fra forskningsrådene. Udvalget kan supplere sig med særligt sagkyndige.

Stk. 3. Ministeren kan udnævne yderligere medlemmer af udvalget.

Stk. 4. Repræsentanten for ministeriet er formand for udvalget.

Stk. 5. For medlemmerne og formanden udnævnes en suppleant efter reglerne i stk. 2-4.

Stk. 6. Ministeren fastsætter udvalgets forretningsorden og de nærmere regler for udvalgets arbejde, herunder om sekretariatsbetjening af udvalget.

Kapitel 4

Innovation, forskning og udvikling m.v. i forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter

§ 7. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter et Innovationsudvalg for Jord-

brugs- og Fiskeriprodukter. Udvalget kan træffe afgørelse om at yde tilskud til gennemførelse af projekter vedrørende innovation, forskning og udvikling i forbindelse med forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter. Udvalget kan endvidere træffe afgørelse om at yde tilskud til aktiviteter, der er nødvendige for en erhvervsmæssig udnyttelse af resultaterne af udviklingsarbejdet.

Stk. 2. Udvalget er rådgivende for ministeren vedrørende den samlede innovations-, forsknings- og udviklingsindsats inden for lovens område.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at Innovationsudvalget kan yde tilskud til markedsføring af forarbejdede og forædlede jordbrugs- og fiskeriprodukter. Ministeren fastsætter nærmere regler om de i første punktum nævnte forarbejdede og forædlede jordbrugs- og fiskeriprodukter og om de former for markedsføring, der kan ydes tilskud til.

§ 8. Medlemmerne af det i § 7 nævnte Innovationsudvalg udnævnes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. To medlemmer udnævnes som repræsentanter for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. To medlemmer udnævnes efter indstilling fra henholdsvis Erhvervsministeriet og Forskningsministeriet. Fire medlemmer udnævnes efter indstilling fra henholdsvis Landbrugsrådet, Dansk Industri, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet. Ét medlem udnævnes efter indstilling fra Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening.

Stk. 2. Ministeren kan udnævne yderligere medlemmer af udvalget.

Stk. 3. Ministeren udpeger et af udvalgets medlemmer som formand.

Stk. 4. For medlemmerne og formanden udnævnes en suppleant efter reglerne i stk. 1-3.

§ 9. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter Innovationsudvalgets forretningsorden og de nærmere regler for udvalgets arbejde, herunder om sekretariatsbetjening af udvalget.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at udvalget i visse sager kan bemyndige formanden til at træffe afgørelser på udvalgets vegne.

Kapitel 5

Fremme af økologiske udviklingsprojekter inden for jordbrug m.v. samt af udviklingsprojekter vedrørende bæredygtigt fiskeri

§ 10. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan yde tilskud til fremme af udviklingsprojekter inden for økologisk jordbrugsproduktion og til fremme af udviklingsprojekter vedrørende bæredygtig fiskeriproduktion.

Stk. 2. Ansøgninger om tilskud til gennemførelse af økologiske projekter vedrørende innovation og udvikling med hovedsageligt kommercielt sigte samt til økologiske forskningsprojekter og til projekter vedrørende bæredygtigt fiskeri behandles efter reglerne i kapitel 2-4.

Stk. 3. I spørgsmål, der vedrører tilskud til fremme af udviklingsprojekter vedrørende økologisk produktion inden for jordbrug, jf. stk. 1, indhenter ministeren en udtalelse fra Det Økologiske Fødevareråd, jf. § 5 i økologiloven. I sager vedrørende bæredygtig fiskeriproduktion, jf. stk. 1, indhenter ministeren en udtalelse fra det i § 6 nævnte rådgivende udvalg.

Kapitel 6

Fællesbestemmelser

§ 11. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om lovens administration, herunder om

- 1) de foranstaltninger, der kan ydes tilskud til med henblik på at fremme de i loven nævnte formål,
- 2) de betingelser, der skal opfyldes for at opnå tilskud,
- 3) hvem, der kan opnå tilskud og
- 4) tilskudsprocent, jf. dog § 12.

§ 12. Tilskud til projekter, der gennemføres af små og mellemstore virksomheder, kan udgøre indtil 50% af de meromkostninger, der er forbundet med det pågældende projekt.

Stk. 2. Tilskud til andre virksomheder end de i stk. 1 nævnte kan ydes, såfremt der er tale om projekter, der gennemføres i samarbejde med små- og mellemstore virksomheder og/eller i samarbejde med forsknings- og forsøgsinstitutioner. Tilskuddet til disse virksomheder kan udgøre indtil 40% af meromkostningerne.

Stk. 3. Der kan ydes tilskud til projekter, der gennemføres af forsknings- og forsøgsinstitutioner, såfremt projekterne gennemføres i sam-

arbejde med virksomheder. Tilskud til forsknings- og forsøgsinstitutioner kan udgøre mere end 50% af meromkostningerne.

Stk. 4. Tilskud vedrørende aktiviteter i henhold til kapitel 5 kan udgøre mere end 50% af meromkostningerne, såfremt projektet vedrører undervisning og oplysning, jf. dog stk. 2.

Stk. 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at der kan ydes mere end 50% i tilskud til aktiviteter i henhold til kapitel 5, når særlige omstændigheder taler derfor, jf. dog stk. 2.

Stk. 6. De tilskudsberettigede omkostninger opgøres med fradrag af merværdiafgift.

§ 13. Projekter skal gennemføres på de vilkår og inden for de tidsfrister, som fastsættes i en tilskudsaftale.

Stk. 2. Det er en betingelse for ydelse af tilskud, at virkningerne af projektet kan påregnes inden for en periode på 5 år fra projektets påbegyndelse. Denne tidsfrist kan fraviges, når særlige omstændigheder taler derfor.

Stk. 3. Tilskud kan ydes til omkostninger, som ansøgeren har afholdt eller påtaget sig at afholde, efter at tilsagn om tilskud er givet.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler om udbetaling af tilskudsbeløb, herunder forskudsbeløb.

Stk. 5. Op til 20% af tilskuddet kan tilbageholdes og anvendes til modregning med virksomhedens eventuelle restancer til det offentlige.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om, at der kan ydes tilskud til ansøgers eget arbejde.

Stk. 7. Ministeren fastsætter nærmere regler om, at en fast andel af de direkte projektdgifter kan ydes i tilskud til indirekte fællesudgifter som husleje, bygningsdriftsudgifter og administration m.v. i forbindelse med projekter, der gennemføres af forsknings- og forsøgsinstitutioner.

§ 14. Der kan afholdes udgifter til oplysnings-, vejlednings-, informations- og undersøgelsesvirksomhed i forbindelse med denne lov, herunder til offentlig information om offentlige mærknings- og kvalitetsordninger samt til evaluering.

Kapitel 7

Delegation og klageadgang

§ 15. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan henlægge sine beføjelser efter loven til en institution under Ministeriet for Fødevarer,

Landbrug og Fiskeri. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders afgørelser, herunder om at klage ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Afgørelser truffet af Innovationsudvalget i henhold til kapitel 4 kan alene påklages til ministeren, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Kapitel 8

Kontrol, tilsyn og tilbagebetaling m.v.

§ 16. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler om kontrol, tilsyn, regnskaber og revision vedrørende foranstaltninger, hvortil der ydes tilskud efter denne lov.

Stk. 2. Den kontrollerende myndighed og personer, som er særligt bemyndiget dertil, har til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til fiskerfartøjer, jordbrugsbedrifter eller andre virksomheder, som drives af en fysisk eller juridisk person, som har modtaget tilsagn om tilskud efter loven. På tilsvarende måde har den kontrollerende myndighed og personer, som er særligt bemyndiget dertil, adgang til fiskerfartøjernes, jordbrugsbedrifternes eller andre virksomheders regnskaber, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, som opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver i henhold til loven eller til regler, der er fastsat i medfør af loven.

Stk. 3. Den, der driver et fiskerfartøj, en jordbrugsbedrift eller anden virksomhed, jf. stk. 2, skal yde den fornødne vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse, og det i stk. 2 nævnte materiale skal udleveres eller indsendes til de kontrollerende myndigheder på disses begæring.

Stk. 4. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i stk. 2 nævnte kontrol. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter aftale med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

§ 17. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan bestemme, at tilsagn om tilskud bortfalder, hvis

1) tilskudsmodtageren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse,

- 2) betingelserne for at opnå tilskud ikke længe opfyldes,
- 3) tilskudsmodtageren tilsidesætter sin pligt i medfør af § 16, stk. 2-3, samt regler udstedt efter § 16, stk. 1.

Stk. 2. Ministeren kan, hvis tilskud bortfalder i medfør af stk. 1, bestemme, at ydede tilskud skal tilbagebetales med tillæg af renter regnet fra tilskuddets udbetaling med den rentesats, der fremgår af rentelovens § 5.

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om beregningen af renter efter stk. 2.

§ 18. Finansstyrelsen kan inddrive statskassens tilgodehavende efter § 17, stk. 2, med tillæg af renter og omkostninger. Finansstyrelsen kan inddrive skyldige beløb ved indeholdelse i løn m.v. hos den pågældende efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven.

Stk. 2. Finansstyrelsen kan indhente de oplysninger hos skatte- og afgiftsmyndigheder og andre offentlige myndigheder om den pågældende, som er nødvendige for at varetage inddrivelsen af de i stk. 1 nævnte beløb, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelse.

Stk. 4. Afgørelser truffet af Finansstyrelsen i henhold til stk. 1 kan indbringes for finansministeren. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om klageadgangen, herunder om klagefrist.

§ 19. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter regler om, at tilskud ydet i henhold til kapitel 2, 3 og 4 skal tilbagebetales og forrentes på markedslignende vilkår, hvis projektets resultater udnyttes kommercielt.

Stk. 2. For tilskud ydet i henhold til kapitel 2 og 3 bortfalder kravet om tilbagebetaling, hvis tilskudsmodtageren afstår fra at søge beskyttelse af enerettigheder til de nye produkter og produktionsmetoder.

Stk. 3. Ministeren fastsætter en beløbsgrænse, under hvilken kravet om tilbagebetaling bortfalder.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at kravet om tilbagebetaling bortfalder for tilskud ydet til brancheorganisationer vedrørende rammeskabende aktiviteter, hvor resultaterne kommercialiseres af en bredere kreds, såfremt de rammeskabende aktiviteter ikke direkte medfø-

rer en målbar omsætningseffekt hos brancheorganisationen.

§ 20. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at udbetaling af tilskud efter denne lov skal ske til en af ansøger anvist konto i et pengeinstitut.

§ 21. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, hvilken betydning det har for ydelse af tilskud efter denne lov, at ansøgeren tidligere har modtaget tilskud efter denne eller anden lov eller har mulighed for at modtage tilskud efter anden lov.

Kapitel 9

Straffebestemmelser m.v.

§ 22. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) til brug for afgørelser, der træffes i henhold til denne lov eller de i medfør af loven fastsatte regler, giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for afgørelsen,
- 2) handler i strid med de vilkår, der er fastsat i en sådan afgørelse,
- 3) i øvrigt undlader at give oplysninger, som den pågældende har pligt til at give i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør af loven,
- 4) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger om sådanne forhold,
- 5) undlader at give kontrolmyndigheden adgang til fiskerfartøjet, jordbrugsbedriften eller virksomheden efter § 16, stk. 2,
- 6) undlader at udlevere materiale eller at yde kontrolmyndigheden bistand efter § 16, stk. 3.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne eller af vilkår, som meddeles efter reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 23. Skønnes en overtrædelse ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning. Det er en betingelse herfor, at den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. For den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelserne i retsplejelovens § 831, stk. 1, nr. 2 og 3, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsønet, bortfalder videre forfølgning.

Kapitel 10

Ikrafttrædelse m.v.

§ 24. Tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Stk. 2. Ministeren fastsætter tidspunktet for ophævelse af lov om tilskud til produktudvikling af jordbrugs- og fiskeriprodukter samt forsøgsfiskeri m.m. eller dele heraf, jf. lovbekendtgørelse nr. 634 af 29. juli 1999, samt tidspunktet for ophævelse af § 4 i lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk produktion inden for jordbrug og fiskeri, jf. lovbekendtgørelse nr. 192 af 26. marts 1999. De nævnte bestemmelser er dog fortsat gældende for ansøgninger indgivet inden tidspunktet for lovenes ophævelse.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af lov om tilskud til produktudvikling af jordbrugs- og fiskeriprodukter samt forsøgsfiskeri m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 634 af 29. juli 1999 samt § 4 i lov om jordbrugets strukturudvikling og til økologisk produktion inden for jordbrug og fiskeri, jf. lovbekendtgørelse nr. 192 af 26. marts 1999, er fortsat gældende for ansøgninger indgivet inden tidspunktet for lovbestemmelsernes ophævelse.

§ 25. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Med dette lovforslag skabes rammer for en målrettet stimulering af fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren til innovation, forskning og udvikling.

Den danske fødevarer sektor er præget af få, meget store virksomheder samt et meget stort antal mindre virksomheder. Meget store virksomheder er i høj grad selv bærende, herunder på det forsknings- og udviklingsmæssige område. Det er derfor hensigten med dette lovforslag at målrette tilskud til innovation, forskning og udvikling, for så vidt angår tilskud til virksomheder, mod navnlig små og mellemstore virksomheder. Det foreslås imidlertid, at der også kan ydes tilskud til andre (store) virksomheder samt erhvervs- og brancheorganisationer, såfremt disse indgår i innovationsprojekter i forbindelse med netværkssamarbejde, der rækker ud over den enkelte virksomhed.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med regeringens initiativ med etablering af et landsdækkende net af innovationsmiljøer, jf. lov nr. 1085 af 29/12 1997 vedrørende etablering og drift af innovationsmiljøer m.v. Innovationsmiljøordningen har til formål at stimulere etableringen af nye videnbaserede virksomheder, herunder udbrydervirksomheder fra offentlig forskning. Gennem innovationsmiljøerne kan iværksættere opnå rådgivning og risikovillig kapital, blandt andet støtte til forundersøgelser, patentering og erhvervelse af licens. Innovationsmiljøordningen skal på denne måde fremme erhvervsmæssig nyttiggørelse af forskningsbaseret viden, specielt hvor der er grundlag for etablering af nye virksomheder.

Som supplement til dette tilsigtes med lovforslaget blandt andet at fremme nyttiggørelsen af opfindelser gjort ved universiteter og sektorforskningsinstitutioner, også hvor en given opfindelse udnyttes bedst gennem samarbejde med eksisterende virksomheder. Lovforslaget indebærer en prioritering af innovations-, forsknings- og udviklingsarbejde, der gennem-

føres i netværkssamarbejde eller partnerskab. Innovationsmiljøordningen og nærværende lovforslag udgør på denne måde komplementerende elementer i en sammenhængende indsats til fremme af forskningsbaseret innovation og etablering af nye videnbaserede arbejdspladser i den danske fødevarer sektor. Lovforslaget bidrager ved fremme af samarbejde i netværk til etablering af en struktur, hvor ansatte og institutionsledelser ved universiteter og sektorforskningsinstitutioner tilskyndes til at samarbejde om en erhvervsmæssig nyttiggørelse af forskningsresultater.

Lovforslaget skal endvidere ses i sammenhæng med regeringens udarbejdelse af en ny samlet erhvervspolitik i denne folketingssamling, således som det blev bebudet i statsministerens åbningsredegørelse den 5. oktober 1999.

Hensigten med lovforslaget er desuden i et offentligt-privat samspil at styrke grundlaget for virksomhedernes forandringsledelse og derigennem skabe drivkraft til at udvikle og udløse et øget innovationspotentiale.

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til at fastsætte regler om tilskud til markedsføring. En sådan bemyndigelse blev indført med ændringen af produktudviklingsloven i 1996, men det er hensigten med lovforslaget i højere grad at målrette ordningen mod små og mellemstore virksomheder. Små og mellemstore virksomheder vil blive defineret i overensstemmelse med Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (SMV). De nærmere regler vil blive udformet således, at der fortsat kan ydes tilskud til testmarkedsføring, deltagelse i messer og lignende samt til egentlig markedsføring i forbindelse med brancheorganisationers indsats vedrørende generiske kampagner omfattende produkter af generel interesse for hele eller dele af den pågældende branche. Der vil navnlig blive fokuseret på produkter med nyhedsværdi i relation til de fødevarerpolitiske prioriteringer, herunder kvalitet, fødevarer sikkerhed, miljø, ernæring og økologi. Endvidere vil tilskud til markedsudvikling i visse tilfælde kunne ydes som

et integreret element i projekter om støtte til et produkts udvikling.

Det er hensigten at udforme reglerne således, at brancheorganisationer, hvor én eller nogle få virksomheder dominerer, ikke kan opnå tilskud til markedsføringsprojekter, der skønnes at indgå som et almindeligt led i branchens aktiviteter. Endvidere vil der alene kunne ydes tilskud til projekter med deltagelse af store virksomheder, såfremt disse indgår i netværkssamarbejde, der rækker ud over den enkelte virksomhed, og såfremt de indgår i projekter, der gennemføres i samarbejde med små og mellemstore virksomheder og/eller i samarbejde med forskningsinstitutioner.

Reglerne om tilskud til markedsføring vil desuden blive udformet i overensstemmelse med EUs rammebestemmelser for statsstøtte til salg fremme af og reklame for landbrugsprodukter og visse varer, der ikke henhører under bilag I til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Der er ved at blive udarbejdet EU-bestemmelser om medfinansiering af oplysningskampagner og salg fremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter. Lovforslaget giver mulighed for at gennemføre sådanne kampagner med EU-medfinansiering.

Med lovforslaget tilsigtes en forenkling, idet regler for tilskud til udviklingsprojekter i medfør af den gældende produktudviklingslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 634 af 29. juli 1999 om tilskud til produktudvikling af jordbrugs- og fiskeriprodukter samt forsøgsfiskeri m.m. (produktudviklingsloven) og kapitel 3 i lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk jordbrug m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 192 af 26. marts 1999 (strukturloven) samles i en ny fælles rammelov om tilskud til fremme af innovation forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren.

Produktudviklingsloven kan i sine grundelementer føres tilbage til lov nr. 340 af 14. maj 1992. Loven indeholder hjemmel til at yde tilskud vedrørende

- produktudvikling i det primære jordbrug
- forsøgsfiskeri og produktudvikling i den primære fiskerisektor
- produktudvikling i forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter.

Det er hensigten, at produktudviklingsordningen og tilskud til økologiske udviklingsprojekter under strukturloven videreføres i en ny samlet rammelov, der dels bygger på de erfaringer, der hidtil er gjort med produktudviklingsloven og strukturloven, dels tager højde for den strukturelle udvikling, der har fundet sted

inden for de fødevarerproducerende erhverv i de senere år.

2. Gældende love

a) Produktudviklingsloven

Målsætning og historisk udvikling

Det overordnede mål med produktudviklingsloven har været at styrke kvaliteten og fremme afsætningen af jordbrugs- og fiskeriprodukter. Produktudviklingsloven giver mulighed for at yde tilskud til udvikling af nye jordbrugs- og fiskeriprodukter - herunder nye produktionsprocesser, samt aktiviteter, der er nødvendige for en erhvervsmæssig udnyttelse af resultaterne af udviklingsarbejdet. Der kan ydes tilskud til udvikling i den primære sektor og i forberedningssektoren samt til nye afsætningsstiltag i disse sektorer.

Tilskud til udviklingsaktiviteter ydes med henblik på at skabe en bedre indtjeningssevne, udvikle kvalitetsbetonede og sunde fødevarer samt bidrage til forbedret arbejdsmiljø og dyrevelfærd.

Derudover bidrager produktudviklingsloven til opbygning af viden og kompetence i fødevarer virksomhederne, herunder hos medarbejderne, således at den konkurrencemæssige styrke på markedet udbygges i takt med udviklingen i forbrugernes krav, nationalt og internationalt. Dette forudsætter en kvalitetsorienteret indsats baseret på forskning og udvikling og med henblik på udnyttelse af markedsmulighederne.

Der stilles som hovedregel krav om tilbagebetaling af tilskudsbeløbet, hvis projektresultaterne udnyttes kommercielt. Projekter i den primære sektor er under visse omstændigheder undtaget fra tilbagebetalingskravet.

Produktudviklingsordningen er en projektrelateret ordning, hvor de prioriterede indsatsområder løbende justeres gennem finanslovsaftaler m.v. i form af åremålsbestemte bevillinger, der er underkastet rapportering og resultatvurdering. Indsatsen under ordningen er løbende blevet justeret i forbindelse med finanslovsaftaler, Fødevarerudvalgets delrapport 1994, Regeringens Fødevarerpolitiske redegørelse, Aktionsplan for fremme af Den Økologiske Fødevarerproduktion i Danmark (marts 1995) samt diverse lovændringer.

Bevillingsnævnet vedrørende produktudvikling i forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter, det rådgivende udvalg vedrørende produktudvikling m.v. i det primære jordbrug og det rådgivende udvalg vedr. forsøgsfiskeri og produktudvik-

ling m.v. i den primære fiskerisektor indgår som aktive parter i prioriteringen af indsatsområder.

Inden for rammerne af produktudviklingsordningen indledtes i 1990 *Det Fødevareteknologiske Forsknings- og Udviklingsprogram, FØTEK, (FØTEK I, 1990-94)*. Der var tale om et samarbejde mellem Landbrugsministeriet, Undervisningsministeriet og Industriministeriet. FØTEK-indsatsen blev siden videreudviklet og justeret, idet den blev afløst af FØTEK II. Den nuværende indsats, FØTEK III, løber i perioden 1998-2001.

Det overordnede og langsigtede mål med FØTEK er at styrke dansk fødevarerindustri position på det internationale marked samt at forbedre den danske fødevarerindustri evne til at imødekomme fremtidens forbrugersøskender.

Målgruppe

FØTEK henvender sig til fødevarersektorens forarbejdningsevner, relaterede industrier, brancheforeninger, godkendte teknologiske serviceinstitutter, sektorforskningsinstitutioner og universiteter, der ønsker at etablere et forsknings- og udviklings-samarbejde.

Aktiviteter

I medfør af produktudviklingsloven ydes tilskud til samarbejdsprojekter vedrørende FØTEK-aktiviteter.

Samarbejdsprojekter

Samarbejde mellem private virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner om en konkret forsknings- og udviklingsopgave udgør en væsentlig del af FØTEK-indsatsen.

Arbejdsdelingen mellem økologiske udviklingsprojekter under strukturloven og produktudviklingsordningen er endvidere blevet justeret, således at kommercielle projekter fortrinsvis bevilges tilskud under produktudviklingsordningen med tilbagebetalingspligt. Endvidere har forskning i økologisk fødevarerproduktion og inddragelse af miljøhensyn fået en særlig prioritering i forbindelse med FØTEK III (1998-2001).

I forbindelse med implementeringen af gennemførelsesbestemmelser vedrørende Rådets forordning (EF) nr. 1527/1995 af 29. juni 1995 om udligning som følge af fald i landbrugsomsætningskurser for bestemte valutaer (EF-Tidende nr. L 148, 30.06-95, s. 1) blev der indført hjemmel i produktudviklingsordningen til en markedsudviklingsordning omfattende tilskud til visse former for markedsføring.

Endvidere indeholder produktudviklingsloven bestemmelser, der giver mulighed for at understøtte nye eksporttiltag på nye markeder, herunder f.eks. Japan, Korea, Østeuropa, gennem medfinansiering af forundersøgelser og lignende, som skal afklare grundlaget og strategien for indtrængning på markederne.

Ved sidste ændring af produktudviklingsloven (januar 1998) blev der i denne lov etableret hjemmel til at yde tilskud til forsøgsfiskeri, akvakultur, produktudvikling og videnskabelige undersøgelser i den primære fiskerisektor. Inden den nævnte lovændring havde tilskudsordningen vedrørende forsøgsfiskeri alene hjemmel i de årlige finanslove. Fiskeforarbejdningsindustrien kom ind under produktudviklingsloven allerede i 1992 på linje med jordbrugsproduktionsindustrien.

Et væsentligt mål med produktudviklingsordningen i de forløbne år har i øvrigt været at styrke brobygningen imellem forskningsmiljøerne på såvel universiteter og lærestalter som sektorforskningsinstitutioner og de enkelte virksomheder.

b) Strukturloven

Økologiske udviklingsprojekter (strukturlovens kapitel 3)

Formålet med tilskud til økologiske udviklingsprojekter under strukturloven er at fremme økologisk jordbrugs- og fiskeriproduktion i bred forstand. I en overordnet sammenhæng skal de økologiske udviklingsprojekter medvirke til udviklingen af en bæredygtig dansk jordbrugs- og fiskeriproduktion.

Ordningen indgår som et instrument i forbindelse med gennemførelsen af målsætningerne i Regeringens Fødevarerpolitiske redegørelse vedrørende: sikring af rene fødevarer, styrkelse af økologi, øget indsats for miljø og dyrevelfærd samt styrkelse af forskning.

Udviklingstilskud ydes til projekter, der sigter på: at fremme produktion, forarbejdning og afsætning m.v. af økologisk fremstillede jordbrugs- og fiskeriprodukter, herunder økologisk fremstillede produkter til non-food formål, udarbejdelse af undervisnings- og informationsmateriale, undervisning og kursusafholdelse, gennemførelse af forskning og forsøg, samt andre foranstaltninger, der har særlig betydning for udvikling af økologisk produktion og afsætning af økologiske produkter.

Der lægges vægt på at fremme produktionen af kvalitetsbetonede og sunde fødevarer, hvor økologiske produkter indgår som en del af strategien. Dette forudsættes opnået gennem en fortsat produktudvikling-

sindsats og et udbygget samarbejde mellem kontrolmyndigheder og virksomheder fra "jord til bord".

Herudover skal ordningen sammen med produktudviklingsordningen bidrage til opbygning af viden og kompetence i fødevarer virksomhederne, herunder hos medarbejderne, således at den konkurrencemæssige styrke på markedet udbygges i takt med udviklingen i forbrugernes krav, nationalt og internationalt. Dette forudsætter en kvalitetsorienteret indsats baseret på forskning og udvikling og med henblik på udnyttelse af markedsmulighederne.

De prioriterede delmål er:

- styrkelse af forskning i økologisk landbrug
- understøttelse af afsætning af økologiske produkter i bred forstand
- grønne indkøbsaftaler (kompensation for grønne indkøbsaftaler vedrørende økologiske fødevarer i amter og kommuner)
- græsrodsforskning (forskningsprægede forøg, der ikke foregår i det etablerede forskningsmiljø)
- økologisk non-food
- økologisk (bæredygtig) fiskeriproduktion
- Økologiens Hus
- øgede bevillinger til markedsføring og afsætning af økologiske fødevarer.

Ordningen er endvidere karakteriseret ved at være projektrelateret, hvor de prioriterede indsatsområder løbende justeres gennem finanslovsaftaler m.v. i form af åremålsbestemte bevillinger, der er underkastet rapportering og resultatvurdering. Det Økologiske Fødevareråd indgår som aktiv part i prioriteringen af indsatsområder.

Ordningen er løbende blevet justeret i forbindelse med finanslovsaftaler, Aktionsplan for fremme af Den Økologiske Fødevarerproduktion i Danmark (marts 1995) og Regeringens Fødevarerpolitiske redegørelse. Ligeledes har der været behov for mindre lovændringer, der tilføjer nye indsatsområder som f.eks. fiskeriområdet og non-food m.v. i forbindelse med gennemførelse af finanslovsaftalen om grønne initiativer.

3. Status og udviklingstendenser generelt

Forbrugerne forventer en ansvarlig, bæredygtig produktion og virksomhedsdrift, der er i overensstemmelse med holdninger og krav til produktsikkerhed, dyrevelfærd, sundhed, arbejdsmiljø og eksternt miljø. Der stilles i stigende grad krav om dokumentation af kvaliteten i dens forskellige aspekter.

De skærpede krav fra forbrugerne gør sig navnlig gældende på hjemmemarkedet og på de europæiske, nordamerikanske og japanske markeder. En stadig

større samlet international vægt på bl.a. miljømæssig afbalanceret produktion og handel sandsynliggør, at tilsvarende krav fremover i større udstrækning vil gøre sig gældende på de øvrige globale markeder, navnlig for så vidt angår forbrugersegmenter bestående af højindkomstgrupper.

Det er centralt for dansk fødevarerindustri at tage disse udfordringer op og gennem innovation satse på tilpasning af produktionen til kvalitetsprodukter, der kan afsættes til højprismarkedene. Hertil kræves både omstillingsberedskab, industriel kapacitet og finansiel styrke.

Store dele af fødevarerindustrien kan af bl.a. økonomiske og ressourcemæssige årsager ikke på egen hånd udføre den grundlagsskabende forskning, der er forudsætning for en sådan udviklingsmodel. Den nødvendige grundlagsskabende forskning vil derfor overvejende skulle frembringes i et samarbejde med offentlige forskningsinstitutioner, internationale branchecentre og kommercielle udviklingscentre.

Et højt nationalt forsknings- og udviklingsberedskab udgør et godt fundament for at konkurrere på bedre kvalitet og højt videndehold fremfor på prisen. Denne strategi bliver efter liberaliseringen af den internationale handel central at gennemføre i forhold til verdensmarkedet, således at en stor og rentabel fødevarerindustri kan opretholdes.

Satsning på høj kvalitet, pris og videndehold sammenholdt med en skærpet konkurrence både på det interne EU-marked og på verdensmarkedet peger desuden på nødvendigheden af, at satsningen på innovation suppleres med en øget indsats på markedsundersøgelse og udvikling af markedsføringsstrategier.

Blandt andet som følge af FØTEK-projekter har der i de senere år været en tendens til en stigende grad af samarbejde mellem virksomhedernes forsknings- og udviklingsafdelinger og den offentlige forskning. Der er imidlertid fortsat et stort behov for at intensivere og udbygge dette samarbejde. Samarbejdet mellem virksomhederne og de offentlige forskningsinstitutioner sker helt overvejende med de største virksomheder. De små og mellemstore virksomheder har kun en beskedent forbindelse til den offentlige forskning, og i det hele taget har de små og mellemstore virksomheder kun en meget svag udviklingskompetence. En kommende indsats på udviklingsområdet skal derfor i særlig grad rettes imod de små og mellemstore virksomheder.

Hertil kommer, at det fortsat er nødvendigt for at sikre konkurrenceevnen, at både virksomheder og offentlige forskningsinstitutioner intensiverer internati-

onalt samarbejde og opbygger internationale strategiske alliancer.

Status og udviklingstendenser inden for fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren

a) Det forventes, at jordbrugets og fiskeriets primærproduktion fortsat på en række områder vil udvikle sig i retning af større og mere specialiserede enheder. Det indebærer lavere produktionsomkostninger pr. produceret enhed, men også at produktionen bliver stadig mere kapitalintensiv. Det store kapitalapparat indebærer, at produktionen vanskeligere kan omstilles inden for en kort tidshorizont. Samtidig er der tendenser til en mere eksperimenterende produktionsadfærd hos et mindretal af især jordbrugets primærproducenter.

b) Den danske fødevarerindustri er i visse brancher præget af få, meget store virksomheder. Disse virksomheder er i høj grad økonomisk selv bærende. Ved siden af disse få store virksomheder eksisterer et stort antal virksomheder med et innovationsmæssigt svagt modtagerapparat, som vurderes at besidde et betydeligt udviklingspotentiale. Kapitalgrundlaget for disse virksomheder er ofte spinkelt, og tidshorizonten for virksomhedernes planlægning er oftest kort.

c) Inden for mejeri- og slagteriområdet må det forudses, at danske virksomheder fortsat kan og vil eksportere en meget betydelig del af deres produktion. Det kræver til stadighed en indsats for at udvikle produkter og markeder i overensstemmelse med den internationale udvikling. Det vurderes, at der findes et betydeligt uudnyttet udviklingspotentiale også inden for andre produktområder. Imidlertid vurderes det, at den almindelige produktudvikling i mejeri- og slagteriområdet, for så vidt angår store virksomheder, vil kunne finde sted også uden tilskud.

d) Non-food-produkterne er endnu på et eksperimenterende stadium, men de vurderes at rumme betydelige muligheder. Der skønnes at være et betydeligt udviklingspotentiale i områder som plantefibre, plantemedicin, hygiejneartikler og emballage.

e) Økologiske produkter har i de seneste år efter en langsom start fået en placering på det danske hjemmemarked. Det vurderes, at der fortsat er et udviklingsbehov på økologiområdet på hjemmemarkedet inden for forarbejdning og distribution. I primærproduktionen er der behov for udvikling og produktion af bl.a. økologisk korn og kød. På eksportmarkedet er de økologiske produkters andel fortsat meget lav, men det vurderes, at der er et potentiale i en øget eksport af især økologiske mejeriprodukter.

f) Forbrugernes efterspørgsel efter fødevarer styres af behov, pris og kvalitet. Da danske fødevarer internationalt set fremstilles med relativt høje produktionsomkostninger, må danske virksomheder almindeligvis satse mere på kvalitetskonkurrence end på pris-konkurrence. På eksportmarkedet synes bløde parametre som f.eks. økologi dyrevelfærd m.v. fortsat at spille en beskedent rolle. Det vurderes, at forbrugernes vægtning af de bløde parametre er stigende. Fødevarerisikkerhed synes at være af voksende betydning på såvel hjemmemarked som eksportmarked.

g) Det danske hjemmemarked adskiller sig på flere områder fra eksportmarkederne. De danske forbrugere har en betydelig præference for danske produkter, og danske forbrugere lægger i højere grad end forbrugere i de fleste andre lande vægt på bløde parametre, rene fødevarer o.s.v. Den danske detailhandel er præget af få, meget store detailhandelskæder. Det bevirker, at markedet for fødevarer i Danmark er særdeles gennemsigtigt. Samtidig er der dog tendens til, at specialbutikker og mindre kæder med produkter af høj kvalitet klarer sig udmærket.

h) På eksportmarkedet er salg til videre forarbejdning fortsat dominerende, men der synes at være øgede muligheder i salg i detailemballage til udenlandske kæder på nærmarkeder.

i) Konkurrenterne på eksportmarkedet er især fødevarerproducenter i de øvrige OECD-lande. Der er tale om konkurrence med importlandets egne producenter og med andre eksportlande. Der er tillige en svagt stigende import af fødevarer til Danmark, således at importkonkurrence i Danmark på sigt kunne spille en rolle.

Nye konkurrentlande kunne bl.a. være de østeuropæiske lande, samt visse fjernøstlige lande.

j) Den danske forskning inden for fødevarerområdet befinder sig i en udbygnings- og omstillingsfase. Forskningsinstitutionerne har generelt set opmærksomheden rettet mod primærproduktion og virksomheder. Forskningsverdenen bør fortsat ansøges til et intensiveret samarbejde med virksomhederne såvel som forskningsinstitutionerne indbyrdes, herunder tillige med udenlandske forskningsinstitutioner.

Forsøgsfiskeriordningen

Det danske fiskeri har løbende måttet tilpasse sig fangstmulighederne i de naturgivne ressourcer inden for de rammer, som kvotereguleringer og tekniske bevarelsesforanstaltninger angiver for fiskeriets udførelse. Der kan konstateres en tendens til reduktion af de fiskekvoter, som dansk fiskeri har til rådighed. Priserne på de landede konsumfisk har været stigende 1998-

1999, mens priserne på industrifiskelandingerne er faldende.

Fiskeriet og akvakulturerhvervet forventes at blive stillet over for stigende krav om, at fiskeriaktiviteter og fiskeopdræt ikke har skadelig indflydelse på miljøet. Der er særlig opmærksomhed omkring uønsket bifangst af havpattedyr og -fugle, reducere af havfugles fourageringsområder og af påvirkning af vandløb- enes naturligt forekommende fauna og flora.

Forbrugerne bør sikres forsyninger af frisk kvalitetsfisk. Der er i øvrigt behov for at udvikle regulerings-systemer, så bestandene udnyttes optimalt på en smidig måde for fiskerne, samtidig med at systemerne er administrativt enkle for forvaltningsmyndighederne. Der er desuden behov for at sikre en bæredygtig ressourceudnyttelse og for en teknologisk udvikling i retning af at sikre en fortsat forbedring af eksisterende og nye redskabers størrelses- og artssorteringsevne med henblik på at øge fangstens økonomiske værdi (fangststudbytte og kvalitet) samt på at minimere udsmidning og uønskede miljøpåvirkninger.

Valg af fiskeredskaber og udvikling af redskabernes egenskaber skal sikre et effektivt fiskeri uden spild og med lavest mulig energiforbrug og med mindst mulig skadelig indflydelse på havbundens miljø. Der er herudover behov for, at fangstbehandlings-systemerne udvikles, så hele fangsten udnyttes uden spild, for at også alternative arter anvendes til konsumformål og for at indføre integrerede kvalitetsstyringssystemer med henblik på at sikre en kvalitetsorienteret udnyttelse af ressourcerne.

Inden for akvakultur skal forbedring af produktkvaliteten fremmes, samtidig med at der udvikles nye produktionsmetoder, der medfører, at opdrættet sker uden belastning af den omgivende natur, og således at fiskenes sundhedstilstand forbedres gennem forebyggelse med henblik på at undgå unødige medicinanvendelse.

4. Lovforslagets indhold

Tilskudsordninger

Med nærværende lovforslag foreslås det, at produktudviklingsloven ophæves, og at den nye lov erstatter kapitel 3 i strukturloven vedrørende økologiske udviklingsprojekter. Ved at samle de to ordninger i én lov sikres størst mulig administrativ og bevillingsmæssig koordination mellem ordningerne.

For så vidt angår tilskud til virksomheder, vil disse navnlig blive målrettet mod små og mellemstore virksomheder.

Det er hensigten at udforme de nærmere regler således, at brancheorganisationer, hvor én eller nogle få virksomheder dominerer, ikke kan opnå tilskud til produktudviklingsprojekter, der skønnes at indgå som et almindeligt led i branchens aktiviteter. Der vil alene kunne ydes tilskud til store virksomheder, såfremt disse indgår i netværkssamarbejde, der rækker ud over den enkelte virksomhed, og såfremt de indgår i projekter, der gennemføres i samarbejde med små og mellemstore virksomheder og/eller i samarbejde med forskningsinstitutioner.

I lovteksten nævnes en række udviklingsområder som følge af, at sektoren - ud over på de færdige produkter - i stigende grad fokuserer på arbejdsmiljøforbedrende og mere miljøvenlige produktionsprocesser, på udvikling af økologiske produkter, non-food produkter, fødevarerikkerhed og dyrevelfærd.

Lovforslaget indebærer, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri bemyndiges til af egen drift at iværksætte særlige initiativer for at styrke innovationsindsatsen. Formålet er at give ministeren mulighed for at iværksætte initiativer, når der konstateres eller opstår behov for innovation, forskning og udvikling på særlige områder inden for fødevarer-, jordbrugs og fiskerisektoren. Alle konkrete projekter skal behandles i det relevante udvalg efter lovens almindelige procedurer.

Lovforslaget indeholder tillige en bemyndigelse til fødevareministeren, således at der kan ydes tilskud til markedsføring. Det er bl.a. hensigten at fremme markedsføringen af navnlig nyudviklede produkter. De nærmere regler vil blive udformet således, at de er i overensstemmelse med Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til salgsfremme af og reklame for landbrugsprodukter og visse varer, der ikke henhører under bilag I til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Reglerne vil blive udformet således, at der fortsat kan ydes tilskud til testmarkedsføring, deltagelse i messer og lignende samt til egentlig markedsføring i forbindelse med brancheorganisationers indsats vedrørende generiske kampagner omfattende produkter af generel interesse for hele eller dele af den pågældende branche. Der vil navnlig blive fokuseret på produkter med nyhedsværdi i relation til de fødevarerpolitiske prioriteringer, herunder kvalitet, fødevarerikkerhed, miljø, ernæring og økologi. Endvidere vil tilskud til markedsudvikling i visse tilfælde kunne ydes som et integreret element i projekter om støtte til et produkts udvikling.

Det er hensigten at udforme reglerne således, at brancheorganisationer, hvor én eller nogle få virksomheder dominerer, ikke kan opnå tilskud til markedsfø-

ringsprojekter, der skønnes at indgå som et almindeligt led i branchens aktiviteter. Endvidere vil der alene kunne ydes tilskud til projekter med deltagelse af store virksomheder, såfremt disse indgår i netværkssamarbejde, der rækker ud over den enkelte virksomhed, og såfremt de indgår i projekter, der gennemføres i samarbejde med små og mellemstore virksomheder og/eller i samarbejde med forskningsinstitutioner.

Endvidere indeholder lovforslaget en forenkling af tilbagebetalingsreglerne i forhold til den gældende produktudviklingslov, idet fødevarerministeren i henhold til forslaget fastsætter en beløbsgrænse, under hvilken det generelle krav om tilbagebetaling bortfalder. Det er hensigten at udforme de nærmere regler således, at beløb under 750.000 kr. ikke skal tilbagebetales. Det er endvidere hensigten at præcisere muligheden for at yde forhøjet tilskud til private forsknings- og forsøgsinstitutioner, der opfylder betingelserne, jf. EU-Kommissionens rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling, jf. seneste ændring heraf, EF-Tidende C 48, 13.02.1998, s. 2. Dette gennemføres ved bekendtgørelse.

For at sikre den interne koordination af forskningsprojekter vil der blive etableret en styrket koordination af behandling af forskningsprojekter i henhold til denne lov. Dette indebærer bl.a., at større forskningsprojekter vil blive forelagt Fødevarerministeriets Rådgivende Forskningsudvalg til udtalelse, inden bevilling gives. Herudover forudsættes koordination i forhold til aktiviteter, der opnår tilskud i henhold til landdistriktsstøtteleven, jf. forslag til lov om støtte til udvikling af landdistrikterne, L 54, fremsat den 27. oktober 1999. Ifølge det nævnte lovforslag vil der kunne ydes tilskud til forbedring af forarbejdningen og afsætningen af jordbrugs- og skovbrugsprodukter med henblik på at øge produkternes merværdi og konkurrencedygtighed.

Nærværende lovforslag indeholder en bestemmelse om, at gældende hjemmel til i medfør af strukturloven at yde tilskud til projekter vedrørende anvendelse af økologiske fødevarer i kommunale og amtskommunale institutioner udvides til også at omfatte tilskud til køkkener i statslige og selvejende institutioner.

Endelig indeholder lovforslaget en bemyndigelse til fødevarerministeren, som indebærer, at medlemskredsen i udvalgene kan udvides, såfremt der opstår nye eller øgede behov herfor.

Tilskud til innovation, forskning og udvikling m.v. i det primære jordbrug

Fødevarerministeren bemyndiges til at fastsætte regler om tilskudsberettigede foranstaltninger, betingel-

ser og niveau for tilskud m.v. Det er i den forbindelse bl.a. hensigten at fastsætte regler, der indebærer mulighed for også at yde tilskud til forskning i det primære jordbrug. Bemyndigelsen omfatter tillige fastsættelse af regler om tilskud vedrørende innovation, forskning og udvikling på områder i det primære jordbrug, hvor der konstateres eller opstår nye eller øgede behov herfor.

En maksimal beløbsgrænse på 750.000, der har været gældende i produktudviklingsloven for tilskud til projekter i det primære jordbrug, vil blive ophævet med ikrafttrædelse af nærværende lov.

Baggrunden for den ny hjemmel vedrørende tilskud til forskningsprojekter i det primære jordbrug er et ønske om en ligestilling i forhold til øvrige sektorer samt hensynet til at kunne medfinansiere aktiviteter med tilskud under Europa-Kommissionens 5. Rammeprogram for Forskning og Udvikling.

Tilskud til forsøgsfiskeri, innovation, forskning og udvikling m.v. i den primære fiskerisektor

Den gældende ordning videreføres med følgende ændring:

Fødevarerministeren bemyndiges til at fastsætte regler om tilskudsberettigede foranstaltninger, betingelser og niveau for tilskud m.v.

Bemyndigelsen omfatter tillige fastsættelse af regler om tilskud vedrørende innovation, forskning og udvikling på områder i den primære fiskerisektor, hvor der konstateres eller opstår nye eller øgede behov herfor.

På baggrund af Rådets forordning (EF) nr. 2792/1999 af 17. december 1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet samt forslag til lov om ændring af lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren, jf. lov nr. 483 af 12. juni 1996, (forslaget til ændring af denne lov vil blive fremsat i indeværende folketingsssamling) forventes det, at der med hjemmel i den nævnte strukturlov vedrørende fiskeriet vil kunne ydes tilskud, der medfinansieres af EU, til pilotprojekter med forsøgsfiskeri, hvis formål er at bevare fiskeressourcer ved anvendelse af mere selektive fangstmetoder, og som har et vist videnskabeligt indhold.

Tilskud til innovation, forskning og udvikling m.v. i forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter

Den offentlige indsats vil blive tilrettelagt således, at den ud over at være rammeskabende tillige er målrettet. En sådan offentlig indsats kan blandt andet bestå i konsulentordninger, tilskud til forskning og ud-

vikling etc. Den målrettede offentlige indsats bør gradueres efter virksomhedernes størrelse snarere end efter brancher.

Der er behov for at prioritere en række særligt vigtige indsatsområder. Der er tale om områder som:

- arbejdsmiljø
- fødevedokumentation
- fødevarer- og ernæringsikkerhed
- eksport
- økologi
- non-food
- anvendelsesorienteret forskning
- uddannelse af kvalificeret arbejdskraft
- dyrevelfærd
- nye produktionsprocesser
- spisekvalitet, sporbarhed og kvalitetssikring
- sikring af miljø- og ressourcgrundlag.

Innovationsudvalget forudsættes løbende at drøfte holdninger, perspektiver og udviklingsmuligheder inden for fødevarerområder som funktionelle fødevarer, naturmedicin, alkohol- og læskedrikke m.v.

Økologiske projekter vil blive vurderet i lyset af anbefalingerne i Økologisk Aktionsplan II.

Forskningsprojekter, der har fået tilsagn om støtte fra EU, herunder Europa-Kommissionens 5. Ramme-program for Forskning og Udvikling, prioriteres.

På forskningsområdet vil der ske en løbende koordination med Fødevarerministeriets Rådgivende Forskningsudvalg.

På fødevedokumentations/sikkerhedsområdet vil der ske en løbende koordination med fødevarerkontrolmyndighederne.

Endelig fremmes en rammeskabende indsats, der prioriterer de svage led i produktions- og afsætningskæden samt virksomhedernes evne til og mulighed for at udvikle sig.

Tilskudsfølsomhed

Hensigten med at yde tilskud til innovation, forskning og udvikling er at fremkalde en udvikling af produkter, produktionsprocesser eller markeder, som ellers ikke ville have fundet sted eller først ville have fundet sted på et senere tidspunkt. Vanskeligheden består i at finde netop de projekter, der anses for at være lødige og perspektivrige, men hvis gennemførelse forudsætter tilskud.

a) Ansøgning om tilskud til innovation, forskning og udvikling i jordbrugets og fiskeriets primærproduktion behandles i medfør af lovens kapitel 2 og 3. Det vurderes, at tilskudsfølsomheden hos primærproducenterne er høj, således at ydelse af tilskud i vid ud-

strækning vil være afgørende for, om et udviklingsprojekt iværksættes eller ej.

b) For fødevarerindustrien vurderes det, at de små og mellemstore virksomheder i højere grad er påvirkelige ved ydelse af tilskud end de store, mere innovationsorienterede virksomheder. De store virksomheder har bl.a. lettere adgang til andre finansieringskilder, og disse virksomheder kan arbejde med flere udviklingsprojekter samtidig, således at det enkelte projekts succes ikke er afgørende for virksomheden. Små og mellemstore virksomheder vil derimod som oftest have vanskeligheder ved at finde andre finansieringskilder til innovation og udvikling end tilskud og vil ofte kun have kræfter til at arbejde med et enkelt udviklingsprojekt, hvis succes virksomheden kan være meget afhængig af. Det vurderes, at dette afholder mange virksomheder fra at iværksætte udviklingsprojekter, som virksomheden gerne ville iværksætte, og som ville være samfundsmæssigt værdifulde.

For små virksomheder gælder ofte, at virksomheden alene hviler på en enkelt ide, som ejeren selv har skabt. I løbet af en årrække kan ideen være opbrugt, og såfremt virksomheden ikke samtidig har udviklet et eller flere nye produkter, må virksomheden lukke. Små virksomheder vil næsten aldrig kunne klare sig alene på priskonkurrence.

Endelig gælder, at mange, især små virksomheder, er udviklingsfremmede. Der er behov for at fremme omstillingsevne og kompetenceudvikling for at skabe grundlag for innovative processer især i disse virksomheder. Det indebærer, at tilskud bør suppleres med en bevidst strategi rettet specifikt mod denne virksomhedstype.

Tilskudsstrategi

Det centrale tilskudsgrundlag vil blive projektets nyhedsværdi, markedsmæssig relevans og kvalitet. Kravet til projektets markedsmæssige relevans er uafhængigt af projektets beløbsmæssige størrelse. Kravene til nyhedsværdi og kvalitet vil blive afpasset efter projektets beløbsmæssige størrelse, således at der ved store projekter stilles større krav til projektets nyhedsværdi og kvalitet. For at optimere virkningen af tilskud til innovation, forskning og udvikling forudsættes tilskudsprocenten vurderet aktivt i forhold til ansøgers tilskudsfølsomhed:

a) For små virksomheder, herunder økologiske, stilles krav til nyhedsværdi og projektets kvalitet, som er afpasset virksomhedens modtageapparat og udviklingsmæssige formåen. Der ydes i almindelighed størst muligt tilskud hertil.

F. t. l. vedr. fremme af innovation m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren

b) For store virksomheder vurderes det, at tilskud i mindre grad vil være afgørende for virksomhedens beslutning om at iværksætte innovation, forskning og udvikling. Det foreslås derfor, at der ikke ydes tilskud til store virksomheders almindelige produktudvikling samt til brancheorganisationers produktudvikling, hvor én eller nogle ganske få virksomheder dominerer brancheorganisationen. De store virksomheder er imidlertid de centrale lokomotiver i erhvervsudviklingen. Derfor bør muligheden for tilskud til netværks-samarbejde med andre virksomheder, forskningsinstitutioner (herunder FØTEK), visse brancheprojekter, messedeltagelse o.l. bevares.

c) For forskningsinstitutionerne gælder, at tilskudsprocenten må være høj for at fremkalde et projekt. Det tillægges ikke betydning, om et projekt er af beskæftigelsesmæssig betydning for en forskningsinstitution. Det foreslås, at tilskudsprocenten og kravene differentieres som følger:

- For FØTEK projekter forudsættes, at disse er forskningstunge og grundlagsskabende, og at der anvendes en høj tilskudsprocent, f.eks. 80-90%. Der stilles samtidig krav om kommerciel forankring.
- Andre forskningsprojekter er anvendelsesorienterede, og tilskudsprocenten er derfor lavere, f.eks. 50-70%. Der stilles krav om kommerciel forankring.
- For øvrige forskningsprojekter, herunder visse økologiske og non-food forskningsprojekter, vurderes det, at der kan være behov for tilskudsprocenten på mellem 50 og 100% for at fremkalde et projekt.
- Endelig vil ansøgers økonomiske bærekraft og kommercielle risiko indgå i bevillingsvurderingen, således at ønskværdige, men finansielt svagt funderede projekter, vil kunne tildeles en højere tilskudsprocent.

Det er hensigten at fastsætte regler om differentieret støtteniveau, jf. ovenstående. Det vurderes dog fortsat at være væsentligt at sikre, at de store virksomheders lokomotiveffekt og ressourcer, for så vidt angår innovation og udvikling samt deres engagement i samarbejdsprojekter og netværk med deltagelse af såvel små og mellemstore virksomheder som af forskningsinstitutioner, bibeholdes med denne lov som katalysator.

Regler om støtteniveau forventes udformet således, at der opnås en afbalancering af ovennævnte hensyn.

Herudover indeholder lovforslaget:

- Bemyndigelse til fødevarerministeren om fastsættelse af regler om tilskud vedrørende tilskudsberettigede foranstaltninger, betingelser og niveau for tilskud m.v. Bemyndigelsen omfatter tillige fastsæt-

telse af regler om tilskud vedrørende innovation, forskning og udvikling på områder i forarbejdning og forædling af jordbrugs- og fiskeriprodukter, hvor der opstår nye eller øgede behov herfor.

- Prioritering af innovations-, forsknings- og udviklingsprojekter, der indebærer samarbejde i netværk - det være sig netværk mellem kombinationer af forskellige typer af virksomheder, offentlige og private institutioner, brancheorganisationer m.v. Begrundelsen herfor er bl.a., at det alt andet lige antages, at effekten af de støttede projekter - også efter afslutningen heraf - vil være størst, hvor etablering af samarbejde i netværk sætter sig spor, der rækker ud over de enkelte projekters gennemførelse.

Der vil inden for rammerne af lovforslaget fortsat kunne ydes tilskud til samarbejdsprojekter under Det Fødevareteknologiske Forsknings- og Udviklingsprogram (FØTEK). Tilskud hertil er hidtil ydet i medfør af produktudviklingsloven.

Tilskud til fremme af økologisk produktion inden for jordbrug

Den gældende ordning i henhold til strukturlovens kapitel 3 med tilskud til udviklingsprojekter, der i en bred forstand fremmer økologisk produktion, videreføres. Forskningsprojekter samt projekter med hovedsageligt kommercielt sigte behandles i henhold til denne lovs kapitel 2-4.

Det er hensigten at fastsætte regler om, at tilskud til projekter vedrørende anvendelse af økologiske fødevarer i kommunale og amtskommunale institutioner også omfatter tilskud til køkkener i statslige og selv-ejende institutioner.

Administration

Det er hensigten at opretholde den nuværende administration af ordningerne, bortset fra nedenstående ændringer og de mindre ændringer, der er omtalt i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

a) Ændret procedure for behandling af ansøgninger vedrørende økologiske projekter

Det er hensigten, at økologiprojekter vedrørende innovation og udvikling og projekter vedrørende bæredygtigt fiskeri med hovedsageligt kommercielt indhold samt økologiske forskningsprojekter skal behandles efter reglerne i kapitel 2-4 på baggrund af en udtalelse fra Det Økologiske Fødevareråd, jf. § 5 i økologiloven. I sager vedrørende bæredygtigt fiskeriproduktion indhenter fødevarerministeren en udtalelse fra det i § 6 nævnte rådgivende udvalg vedrørende den primære fiskerisektor.

b) Udbetaling af tilskud til ansøgers konto i et pengeinstitut

Det er hensigten at fastsætte regler om, at tilskudsbeløb vil blive udbetalt til ansøgers konto i et pengeinstitut. Baggrunden for forslaget er, at konto-til-konto-overførsler er en hurtig og sikker betalingsmåde, og at denne betalingsmåde er blevet almindeligt udbredt.

c) Projektregnskab

Det er hensigten at pålægge tilskudsmodtager at føre et særskilt projektregnskab.

FFL 2000

Produktudvikling af jordbrugs- og fiskeriprodukter

§ 24.23.17.10	Forventede udbetalinger						
Mill. kr.	Tilsagn	B 1999	F 2000	BO 1 2001	BO 2 2002	BO 3 2003	Efter 2003
Udestående tilsagn pr. 31. dec. 1998	505,4	176,0	189,8	119,4	20,2		
Tilsagnsgivning							
1999	198,4	57,8	69,8	30,5	29,7	10,9	
2000	138,0		36,0	29,8	38,2	30,9	3,1
2001	140,0			37,5	30,8	38,2	33,5
2002	115,0				22,5	23,8	68,7
2003	115,0					22,5	92,5
I alt	1.212,1	233,8	295,6	217,2	141,4	126,3	197,8

Økologiske udviklingstilskud

§ 24.23.25.15	Forventede udbetalinger						
Mill. kr.	Tilsagn	B 1999	F 2000	BO 1 2001	BO 2 2002	BO 3 2003	Efter 2003
Udestående tilsagn pr. 31. dec. 1998	70,5	43,5	18,8	6,8	1,4		
Tilsagnsgivning							
1999	133,8	45,6	43,3	29,9	11,0	4,0	
2000	28,4		19,5	2,9	1,8	3,8	0,4
2001	24,4			18,5	1,9	1,8	2,2
2002	23,4				18,5	1,9	3,0
2003	15,4					12,5	2,9
I alt	295,9	89,1	81,6	58,1	34,6	24,0	8,5

5. Lovforslagets økonomiske konsekvenser

Lovforslaget har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser for staten og amter og kommuner bortset fra det nedenfor under punkt 6, Administrative konsekvenser, anførte vedrørende øgede udgifter for staten (Strukturdirektoratet) til administration, herunder udvikling af nyt edb-programmel m.v.

Tilsagnsrammerne for de omfattede ordninger fastsættes på de årlige finanslove.

I tabellerne neden for ses en oversigt over budgetteringen på forslag til finanslov for 2000, tilsagnsgivning og forventede udbetalinger under de ordninger, hvis justerede videreførelse omfattes af lovforslaget.

Forsøgsfiskeri og produktudvikling

§ 24.38.50.10	Forventede udbetalinger						
Mill. kr.	Tilsagn	B 1999	F 2000	BO 1 2001	BO 2 2002	BO 3 2003	Efter 2003
Udestående tilsagn pr. 31. dec. 1998	4,6	3,3	1,3				
Tilsagnsgivning 1999	7,2	4,1	2,6	0,5			
2000	6,0		3,0	2,5	0,5		
I alt	17,8	7,4	6,9	3,0	0,5		

FØTEK inden for fiskerisektoren

§ 24.38.60.50	Forventede udbetalinger						
Mill. kr.	Tilsagn	B 1999	F 2000	BO 1 2001	BO 2 2002	BO 3 2003	Efter 2003
Udestående tilsagn pr. 31. dec. 1998	19,0	16,4	2,6				
Tilsagnsgivning 1999	8,8	4,0	3,7	1,1			
2000	4,7		1,5	2,1	1,1		
2001	7,7			3,0	3,6	1,1	
2002	7,7				3,0	3,6	1,1
2003	7,6					2,9	4,7
I alt	55,5	20,4	7,8	6,2	7,7	7,6	5,8

Der foreslås en bevillingsmæssig sammenlægning af aktiviteter i medfør af den ny lovs kapitel 2-5 under en ny samlet hovedkonto på FFL 2001, hvor der for-

ventes følgende bevilling til rådighed for ordningen baseret på ovenstående oplysninger på FFL 2000:

Ny hovedkonto § 24.23.17	Forventede udbetalinger						
Mill. kr.	Tilsagn	B 1999	F 2000	BO 1 2001	BO 2 2002	BO 3 2003	Efter 2003
Udestående tilsagn pr. 31. dec. 1998	599,5	239,2	212,5	126,2	21,6		
Tilsagnsgivning 1999	348,5	111,5	119,4	62,0	40,7	14,9	
2000	177,1		60,0	37,3	41,6	34,7	3,5
2001	172,1			59,0	36,3	41,1	35,7
2002	146,1				44,0	29,3	72,8
2003	138,0					37,9	100,1
I alt	1.581,3	350,7	391,9	284,5	184,2	157,9	212,1

Lovforslaget forventes ikke at få finansielle eller administrative konsekvenser for staten eller for kommuner og amtskommuner.

Det skal dog bemærkes, at de i henhold til den gældende strukturlovs kapitel 3 fastsatte regler i bekendt-

gørelsen om tilskud til projekter vedrørende anvendelse af økologiske fødevarer i kommunale og amtskommunale institutioner med dette lovforslag udvides til også at omfatte statslige institutionskøkkener.

6. Administrative konsekvenser

Lovforslaget indebærer en målretning af tilskudsordningen mod især små og mellemstore virksomheder. Dette forventes at indebære en betydelig vækst i antallet af ansøgninger om tilskud, der skal behandles.

Sagsbehandlingen i forhold til små og mellemstore virksomheder forventes ud fra en helhedsbetragtning at være mere ressourcetrækkende med hensyn til den administrative behandling af ansøgningerne.

Dertil kommer yderligere arbejdsopgaver i forbindelse med en generel styrkelse af lovens administration, herunder øget kontrol med lovens overholdelse. Endvidere forventes øget indsats omkring information om offentlige mærknings- og kvalitetsordninger at medfører øget behov for personaleressourcer i Strukturdirektoratet.

Lovforslaget vil medføre behov for øgede administrative ressourcer i Strukturdirektoratet på 1 årsværk i 2000, svarende til lønudgifter på 0,4 mill. kr., og på 2 årsværk i hvert af de følgende år, svarende til 0,8 mill. kr. årligt.

De øgede driftsudgifter i forbindelse med den øgede administration skønnes årligt at ville udgøre 1,0 mill. kr., herunder til dækning af udgifter til udvikling af nyt EDB-programmel samt løbende drift, opdatering og vedligeholdelse heraf. Endvidere er indregnet

udgifter til de øgede rejseaktiviteter og konsulentbistand, der vil være forbundet med den skærpede indsats på kontrolområdet.

Udgifterne vil blive afholdt over finanslovskonto § 24.21.01. Strukturdirektoratet, underkonto 10. Almindelig virksomhed.

Det bemærkes, at der på FFL-2000 via anmærkningstekst er skabt hjemmel til ved overførsel til § 24.21.01. Strukturdirektoratet at overføre midler, herunder løn til dækning af særlige driftsudgifter til evalueringer, information om ordningerne samt etablering af tilskudsadministrative systemer. Der vil med ovennævnte hjemmel i 2000 blive søgt overført 0,5 mill. kr. fra § 24.23.17 Fremme af innovation, forskning og udvikling i jordbrugs- og fiskerisektoren til § 24.21.01. Strukturdirektoratet på lov om tillægsbevilling for 2000 til øvrig drift vedrørende konsulentbistand i forbindelse med etablering af tilskudsadministrative systemer. Den resterende del af udgiften i 2000 på 0,9 mill. kr., jf. nedenstående tabel, vil blive afholdt inden for Strukturdirektoratets samlede driftsbevilling.

Finansieringen af de øgede udgifter i de efterfølgende år vil finde sted inden for Strukturdirektoratets samlede driftsbevilling.

Statens øgede udgifter til administration

Mill. kr. (1999 FL-niveau)	2000	2001	2002	2003
Personaleudgifter	0,4	0,8	0,8	0,8
Øvrige driftsudgifter	1,0	1,0	1,0	1,0
I alt	1,4	1,8	1,8	1,8

7. Lovforslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser, herunder administrative konsekvenser for erhvervet

Med den nævnte målretning af ordningen tilstræbes det at sikre ordningens effekt med hensyn til karakteren og graden af innovation, forskning og udvikling inden for jordbrugs- og fiskerisektoren. Innovations-, forsknings- og udviklingsaktiviteten vil fremme eksport og beskæftigelse i jordbrugs- og fiskerisektoren og tilknyttede erhverv, idet der både på hjemmemarkedet og på eksportmarkederne i stigende grad lægges vægt på udviklingen inden for de områder, der vil blive omfattet af loven.

Lovforslaget indebærer, at en større del af tilskudsmidlerne fremover vil tilgå små og mellemstore virksomheder.

Store virksomheder har i henhold til den gældende produktudviklingsordning skønsmæssigt modtaget tilsagn om tilskud svarende til gennemsnitligt 25% af den samlede årlige tilsagnsgivning. De ændrede regler for tilskud til store virksomheder, jf. lovforslaget, forventes at bevirke, at de store virksomheders andel vil falde til 8-10% af den årlige tilsagnsgivning. Dette forventes opvejet af øget tilsagnsgivning til små og mellemstore virksomheder og forskningsinstitutioner i tilknytning til projekter efter denne lov.

De i lovforslaget indeholdte stramminger i forhold til store virksomheder forventes ikke at påvirke den samlede indtjening i erhvervet negativt, idet aktiviteterne antages at blive gennemført også uden tilskud.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

På baggrund af erfaringer med de gældende ordninger vurderes lovforslaget at indeholde et betydeligt beskæftigelsesmæssigt potentiale. Hertil kommer de afledte virkninger i følgeindustrien og servicesektoren. Det er dog vanskeligt at give et kvalificeret skøn over antallet af nye arbejdspladser.

8. Miljømæssige konsekvenser

Som følge af prioriteringen i loven af tilskudsområder med miljøindhold, forventes loven at få positive miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Forslaget skal notificeres for Europa-Kommissionen i henhold til Traktatens regler om statsstøtte. Europa-Kommissionens godkendelse skal foreligge, før loven kan sættes i kraft.

10. Høring

Lovforslaget har været fremsendt til følgende organisationer med anmodning om en udtalelse: De danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug, Foreningen af danske Landbrugskonsulenter, Landbrugs-

raadet, Dansk Erhvervsgartnerforening, Mejeriforeningen, Danske Slagterier, Dansk Industri, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Landsforeningen Økologisk Jordbrug, Økologisk Landscenter, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Danske Fiskeres Producent Organisation, Notfiskernes Producentorganisation, Skagen Fiskernes Producentorganisation, Danmarks Detailfiskehandlere, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundet, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Forbrugerrådet, Det Økologiske Fødevareråd, Kommunernes Landsforening, Amdsrådsforeningen i Danmark, Landsforeningen Levende Hav, Organisationen Dansk Aquakultur, Dansk Dambrugerforening, Dansk Havbrugerforening, Dansk Åleproducentforening, Specialarbejderforbundet i Danmark og Dansk Institut for Fiskeriteknologi og Akvakultur, Dansk Handel og Service, De Samvirkende Købmænd, Håndværksrådet, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner amtskommuner	Ingen	Ingen, idet merudgifter til administration afholdes inden for Fødevarerministeriets samlede bevillingsmæssige rammer.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslaget medfører en forenkling ved, at regler for tilskud til udviklingsprojekter samles i én lov. Herudover opnås en forenkling vedrørende tilbagebetalingsregler.	Vækst i antallet af ansøgninger skønnes at nødvendiggøre administrativ indsats (staten).
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Den øgede fokus på innovations-, forsknings- og udviklingsaktivitet vil fremme eksport og beskæftigelse i jordbrugs- og fiskerisektoren.	De med lovforslaget gennemførte stramminger i forhold til store virksomheder m.v. forventes ikke ud fra en samlet vurdering at påvirke indtjeningen i erhvervet negativt.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Forenkling vedrørende tilbagebetalingsregler.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Prioriteringen i loven af tilskudsområder med miljøindhold forventes at få positive, miljømæssige konsekvenser.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget skal notificeres for Europa-Kommissionen i henhold til Traktatens regler om statsstøtte. Kommissionens godkendelse skal foreligge, før loven træder i kraft.	

Lovforslaget omfattes af lovovervågning. Det er som led heri bl.a. hensigten efter en treårig periode at udarbejde en rapport, der vil blive udsendt i høring hos de myndigheder og organisationer, der er hørt i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse. Rapporten vil sammen med høringssvarene blive fremsendt til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Det er hensigten, at overvågningen navnlig skal fokusere på:

- i hvilket omfang lovens intentioner om stimulering af innovationsindsatsen er nået,
- i hvilken udstrækning det er lykkedes at fremme måltretningen mod små og mellemstore virksomheder og særligt prioriterede områder som f.eks. arbejdsmiljø, fødevarer- og ernæringsikkerhed og økologi m.v., samt
- i hvilken udstrækning loven har bidraget til at styrke samarbejde i netværk mellem kombinationer af forskellige typer af virksomheder, offentlige og private institutioner og til at styrke formidlingen af viden fra forskningsinstitutioner til bedrifter og virksomheder.

Endvidere vil fødevarerministeren afgive en årlig redegørelse til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vedrørende de områder, der henhører under loven.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelserne præciserer lovens generelle formål.

Til § 2

Bestemmelsen, der er ny, indebærer, at fødevarerministeren bemyndiges til af egen drift at iværksætte særlige initiativer for at styrke innovationsindsatsen. Formålet er at give ministeren mulighed for at iværksætte initiativer inden for lovens område, når der konstateres eller opstår behov for innovation, forskning og udvikling på særlige områder inden for fødevarer-, jordbrugs og fiskerisektoren. Det forudsættes, at alle konkrete projekter behandles i det relevante udvalg efter lovens almindelige procedurer.

Til § 3

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 8 i produktudviklingsloven. Det er hensigten i medfør af bemyndigelsen i § 11, stk. 1, at fastsætte regler om at prioritere nedenstående tilskudsberettigede indsatsområder:

- videreudvikling af eksisterende produkter eller produktionsprocesser i jordbruget
- udvikling af nye, herunder mere miljø- og energivenlige eller mere økonomiske produktionsprocesser for jordbrugsprodukter
- udvikling af nye produkter, der kan indgå i den jordbrugsmæssige udnyttelse af en jordbrugsbedrift
- resultatorienteret forskning i det primære jordbrug
- erhvervsmæssig udnyttelse af resultaterne af arbejdet.

Bemyndigelsen i § 11, stk. 1, vil endvidere blive anvendt til at fastsætte regler om yderligere prioriterede indsatsområder, således at der er mulighed for at iværksætte målrettede initiativer til fremme af innovation, forskning og udvikling i de dele af fødevarersektoren, hvor der konstateres eller opstår nye eller øgede behov.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 2, stk. 2, i produktudviklingsloven. Reglerne vil blive udformet i overensstemmelse med Europa-Kommissionens rammebestemmelser for statsstøtte til salg fremme af og reklame for landbrugsprodukter og visse varer, der ikke henhører under bilag I til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, jf. EF-Tidende C 302, 12.11, 1987, s. 6.

De nærmere regler vil blive udformet således, at der fortsat kan ydes tilskud til testmarkedsføring, deltagelse i messer og lignende samt til egentlig markedsføring (reklame) i forbindelse med brancheorganisationers indsats vedrørende generiske kampagner omfattende produkter af generel interesse for hele eller dele af den pågældende branche. Der vil navnlig blive fokuseret på produkter med nyhedsværdi i relation til de fødevarerpolitiske prioriteringer, herunder kvalitet, fødevarerikkerhed, miljø, ernæring og økologi. Endvidere vil tilskud til markedsudvikling i visse tilfælde kunne ydes som et integreret element i projekter om støtte til et produkts udvikling.

Det er hensigten at udforme reglerne således, at brancheorganisationer, hvor én eller nogle få virksomheder dominerer, ikke kan opnå tilskud til markedsføringsprojekter, der skønnes at indgå som et almindeligt led i branchens aktiviteter. Endvidere vil der alene kunne ydes tilskud til projekter med deltagelse af store virksomheder, såfremt disse indgår i netværkssamarbejde, der rækker ud over den enkelte virksomhed, og såfremt de indgår i projekter, der gennemføres i samarbejde med små og mellemstore virksomheder og/eller i samarbejde med forskningsinstitutioner.

Til § 4

Til stk. 1-2 og 4-6

Bestemmelserne svarer indholdsmæssigt til reglerne i § 6 i produktudviklingsloven.

Til stk. 3

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges ministeren til at bestemme, at medlemskredsen i udvalget udvides i forhold til den repræsentation, der er fastlagt i § 4, stk. 2. Bemyndigelsen forventes at finde anvendelse, såfremt der konstateres eller opstår nye eller øgede behov.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 7a i produktudviklingsloven bortset fra, at de nærmere bestemmelser om prioriterede indsatsområder ikke længere fremgår af loven, men fastsættes ved bekendtgørelse. Det er hensigten i medfør af bemyndigelsen i § 11, stk. 1, at fastsætte bestemmelser om at prioritere nedenstående tilskudsberettigede indsatsområder:

- undersøgelse af et farvands fiskerimuligheder, udnyttelse af særlige fiskebestande eller omlægning af fiskerier dertil
- forbedring og effektivisering af fiskeredskaber, afprøvning af og træning i alternative fangstteknikker
- forsøg vedrørende bevaringsforanstaltninger og reguleringssystemer, herunder udvikling og afprøvning af mere selektive og skånsomme fiskeredskaber og fiskemetoder, som mindsker uønsket bifangst og u hensigtsmæssig påvirkning af havbund og bundfauna
- videreudvikling eller forbedring af eksisterende produkter og produktionsprocesser med henblik på øget værditilvækst samt udvikling af nye produktioner, der naturligt kan indgå i den fiskerimæssige udnyttelse af havets levende ressourcer
- udvikling af nye eller mere miljøvenlige eller rentable produktioner, højere udnyttelsesgrad af fangsten, integreret kvalitetsstyring samt anvendelse af alternative arter til konsumformål
- udvikling og forbedring af produktionsmetoder inden for akvakultur, herunder optimering af rensningsforanstaltninger og renere teknologi
- erhvervsmæssig udnyttelse af resultaterne af udviklingsarbejdet.

Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om yderligere prioriterede indsatsområder, således at der er mulighed for at iværksætte målrettede initiativer til fremme af innovation, forskning og udvikling i de

dele af den primære fiskerisektor, hvor der konstateres eller opstår nye eller øgede behov.

Til stk. 2

Bestemmelsen modsvarer indholdsmæssigt § 7b i produktudviklingsloven.

De nærmere regler vil blive udformet således, at der fortsat kan ydes tilskud til testmarkedsføring, deltagelse i messer og lignende samt til egentlig markedsføring (reklame) i forbindelse med brancheorganisationers indsats vedrørende generiske kampagner omfattende produkter af generel interesse for hele eller dele af den pågældende branche. Der vil navnlig blive fokuseret på produkter med nyhedsværdi i relation til de fødevarerpolitiske prioriteringer, herunder kvalitet, fødevarerikkerhed, miljø, ernæring og økologi. Endvidere vil tilskud til markedsudvikling i visse tilfælde kunne ydes som et integreret element i projekter om støtte til et produkts udvikling.

Det er hensigten at udforme reglerne således, at brancheorganisationer, hvor én eller nogle få virksomheder dominerer, ikke kan opnå tilskud til markedsføringsprojekter, der skønnes at indgå som et almindeligt led i branchens aktiviteter. Endvidere vil der alene kunne ydes tilskud til projekter med deltagelse af store virksomheder, såfremt disse indgår i netværkssamarbejde, der rækker ud over den enkelte virksomhed, og såfremt de indgår i projekter, der gennemføres i samarbejde med små og mellemstore virksomheder og/eller i samarbejde med forskningsinstitutioner.

Til § 6

Til stk. 1-2 og 4-6

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 7f i den gældende produktudviklingslov.

Til stk. 3

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges ministeren til at bestemme, at medlemskredsen i udvalget udvides i forhold til den repræsentation, der er fastlagt i § 6, stk. 2. Bemyndigelsen forventes at finde anvendelse, såfremt der konstateres eller opstår nye eller øgede behov.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer med enkelte ændringer indholdsmæssigt til § 8 og § 12, stk. 1, i produktudviklingsloven. Som omtalt under de almindelige bemærkninger er det hensigten, at de mere detaljerede bestemmelser om prioritering af indsatsområder fast-

sættes i bekendtgørelse. Ligesom under produktudviklingsloven er det hensigten, at der også skal kunne ydes tilskud til videreudvikling af eksisterende produkter eller produktionsprocesser.

Bemyndigelsen i § 11, stk. 1, vil blive anvendt til at fastsætte bestemmelser i bekendtgørelse om prioriterede indsatsområder, betingelser og niveau for tilskud, som vil blive afgrænset i overensstemmelse med det anførte i almindelige bemærkninger om indsatsområder, tilskudsfølsomhed og tilskudsstrategi m.v.

Bemyndigelsen vil endvidere blive anvendt til at fastsætte bestemmelser i bekendtgørelse om yderligere prioriterede indsatsområder, således at der er mulighed for at iværksætte målrettede initiativer til fremme af innovation, forskning og udvikling i de dele af fødevarersektoren, hvor der konstateres eller opstår nye eller øgede behov.

Til stk. 2

Bestemmelsen om, at udvalget har en rådgivende funktion i forhold til fødevareministeren vedrørende den samlede innovations-, forsknings- og udviklingsindsats inden for lovens område, er fundet hensigtsmæssig af hensyn til ønsket om at fremme en koordineret indsats inden for lovens område. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i den gældende produktudviklingslov.

Det forudsættes, at udvalget medvirker til at styrke forbindelsen mellem forskning og virksomhederne og bidrager til at styrke rammerne for fremme af en virksomhedsrelevant og anvendelsesorienteret forsknings- og innovationsindsats inden for fødevarersektoren.

Udvalget forudsættes i øvrigt at bidrage til at fremme og muliggøre virksomhedernes og bedrifternes ansvar for en miljømæssigt og etisk bæredygtig udvikling, herunder med fokus på virksomhedernes og bedrifternes medvirken i skabelsen af et mere rummeligt arbejdsmarked.

Til stk. 3

Bestemmelsen modsvarer indholdsmæssigt § 8 a i produktudviklingsloven.

Reglerne vil blive udformet i overensstemmelse med Europa-Kommissionens rammebestemmelser for statsstøtte til salgsfremme af og reklame for landbrugsprodukter og visse varer, der ikke henhører under bilag I til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, jf. EF-Tidende C 302, 12.11, 1987, s. 6.

De nærmere regler vil blive udformet således, at der fortsat kan ydes tilskud til testmarkedsføring, deltagelse i messer og lignende samt til egentlig markedsføring (reklame) i forbindelse med brancheorganisationers indsats vedrørende generiske kampagner omfattende produkter af generel interesse for hele eller dele af den pågældende branche. Der vil navnlig blive fokuseret på produkter med nyhedsværdi i relation til de fødevarerpolitiske prioriteringer, herunder kvalitet, fødevarer sikkerhed, miljø, ernæring og økologi. Endvidere vil tilskud til markedsudvikling i visse tilfælde kunne ydes som et integreret element i projekter om støtte til et produkts udvikling.

Det er hensigten at udforme reglerne således, at brancheorganisationer, hvor én eller nogle få virksomheder dominerer, ikke kan opnå tilskud til markedsføringsprojekter, der skønnes at indgå som et almindeligt led i branchens aktiviteter. Endvidere vil der alene kunne ydes tilskud til projekter med deltagelse af store virksomheder, såfremt disse indgår i netværkssamarbejde, der rækker ud over den enkelte virksomhed, og såfremt de indgår i projekter, der gennemføres i samarbejde med små og mellemstore virksomheder og/eller i samarbejde med forskningsinstitutioner.

Til § 8

Til stk. 1 og 3-4

Bestemmelserne svarer med enkelte ændringer indholdsmæssigt til § 12, stk. 2-5, i den gældende produktudviklingslov. Der er tilføjet en bestemmelse om udnævnelse af suppleant for udvalgets formand, ligesom det foreslås, at Forbrugerrådet repræsenteres i udvalget. Herudover er en bestemmelse fra produktudviklingsloven om, at tre medlemmer skal udpeges efter indhentet fælles udtalelse fra de berørte brancheorganisationer, udgået, hvilket skal ses i lyset af strukturudviklingen hen imod større enheder og virksomhedssammenslutninger.

Til stk. 2

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges fødevareministeren til at bestemme, at medlemskredsen i udvalget udvides i forhold til den repræsentation, der er fastlagt i § 8, stk. 1. Det er hensigten at udnævne 4 sagkyndige medlemmer med henblik på at sikre den nødvendige erhvervmæssige indsigt i udvalget. Bemyndigelsen forventes herudover at finde anvendelse, såfremt der opstår nye eller øgede behov.

Til § 9

Bestemmelserne svarer indholdsmæssigt til § 13 i produktudviklingsloven.

Til § 10

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer for så vidt angår jordbrugsdelen indholdsmæssigt til § 4, stk. 1, i strukturloven. Der er dog foretaget visse præciseringer, idet bestemmelsen alene vedrører udviklingsdelen. Fiskeridelen forudsættes behandlet i henhold til regler fastsat i bekendtgørelse vedrørende lovforslagets kapitel 3. Regler for tilskudsniveau og tilskudsberettigede projekter fastsat efter lovforslagets kapitel 5 forudsættes videreført uændret i forhold til gældende bekendtgørelse for økologiske udviklingsprojekter, jf. dog bemærkninger til stk. 2 samt det anførte under almindelige bemærkninger om udvidelse af anvendelsesområdet i relation til institutionskøkkener, således at også statslige og selvejende institutioner omfattes af tilskud til anvendelse af økologiske fødevarer.

Det er hensigten i medfør af bemyndigelsen i § 11, stk. 1, at fastsætte bestemmelser om at prioritere ikke kommercielle økologiske udviklingsprojekter, der er af særlig betydning for udvikling af økologisk jordbrugsproduktion, herunder økologisk fremstillede jordbrugsprodukter til non-food-formål, vedrørende nedenstående tilskudsberettigede indsatsområder:

- 1) græsrodsforskning, (forskningsprægede forsøg, der ikke gennemføres i det etablerede forskningsmiljø),
- 2) markforsøg,
- 3) udarbejdelse af undervisnings- eller informationsmateriale,
- 4) informationsvirksomhed, undervisning og kursusafholdelse,
- 5) aktiviteter inden for økologisk jordbrugsproduktion, som er samordnet under landboorganisationernes rådgivningstjeneste og
- 6) anvendelse af økologiske fødevarer i institutioner.

Bemyndigelsen i § 11, stk. 1, vil endvidere blive anvendt til at fastsætte bestemmelser i bekendtgørelse om yderligere prioriterede indsatsområder, der er ikke kommercielle, således at der er mulighed for at iværksætte målrettede initiativer til fremme af udvikling i de dele af fødevarersektoren, hvor der konstateres eller opstår nye eller øgede behov for at fremme det økologiske koncept.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder en præcisering af, at ansøgninger omhandlede økologiske projekter vedrørende innovation og udvikling og projekter vedrørende bæredygtigt fiskeri med hovedsageligt kommer-

cielt sigte samt økologiske forskningsprojekter behandles efter reglerne fastsat vedrørende denne lovs kapitel 2-4. Det er hensigten, at behandlingen skal ske på baggrund af en udtalelse fra Det Økologiske Fødevareråd, jf. § 5 og § 4, stk. 3 i økologiloven. Ansøgninger vedrørende græsrodsforskning behandles, jf. bemærkningerne til stk. 1, efter regler fastsat i bekendtgørelse vedrørende projekter, der er omfattet af denne lovs kapitel 5.

Til stk. 3

Bortset fra præcisering vedrørende høring af det i § 6 nævnte rådgivende udvalg i forbindelse med udviklingsprojekter vedrørende fremme af bæredygtig fiskeriproduktion, svarer bestemmelsen indholdsmæssigt til § 4, stk. 3, i strukturloven.

Til § 11

Bemyndigelsen erstatter de nuværende bestemmelser i produktudviklingslovens §§ 3 - 4, § 5, stk. 3, § 7, stk. 2, §§ 7c-7d, § 9 og § 10 om tilskudsmodtagere, betingelser for tilskud og beløbsgrænser samt produktudviklingslovens § 24, i henhold til hvilken fødevarerministeren fastsætter nærmere regler om lovens administration, herunder om, hvilke udgifter der er tilskudsberettigede, og niveau for tilskudssatsen.

Det er hensigten at fastsætte regler om den nærmere fremgangsmåde for administrationen af de enkelte ordninger.

Det er endvidere hensigten at udnytte bemyndigelsen til at fastsætte regler i bekendtgørelse om prioriterede indsatsområder, jf. det anførte under almindelige bemærkninger samt bemærkninger til § 3, § 5, § 7 og § 10.

Herudover er det hensigten også at yde tilskud til anvendelsesorienteret forskning i det primære jordbrug, som gennemføres af forsknings- og forsøgsinstitutioner, der opfylder betingelserne jf. Europa-Kommissionens rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling, jf. i den forbindelse seneste ændring heraf (EFT C 48 13.02.1998) om forhøjet tilskud til også private forsknings- og forsøgsinstitutioner.

Reglen er endvidere begrundet i ønsket om en harmonisering af regelsæt vedrørende det primære jordbrug og den primære fiskerisektor. En maksimal beløbsgrænse på 750.000 kr., der har været gældende i produktudviklingsloven for tilskud til projekter i det primære jordbrug, vil blive ophævet med ikrafttrædelse af nærværende lov. For så vidt angår betingelser for tilskud samt kredsen af tilskudsmodtagere, er det hensigten at benytte bemyndigelsen til at fastsætte regler,

der svarer til reglerne i produktudviklingslovens §§ 3-4, § 5, stk. 3, § 7, stk. 2, §§ 7c-7d, § 9 og § 10, jf. dog det anførte under almindelige bemærkninger om at tilskud til projekter vedrørende anvendelse af økologiske fødevarer i kommunale og amtskommunale institutioner også omfatter tilskud til køkkener i statslige og selvejende institutioner samt muligheden for også at yde tilskud til forskning i det primære jordbrug. Det er hensigten at udforme reglerne således, at tilskud til virksomheder især kan ydes til små og mellemstore virksomheder (SMV).

Regler i bekendtgørelse om, hvem der kan opnå tilskud, forudsættes udformet således, at store virksomheder samt brancher, hvor én eller nogle få virksomheder dominerer branchen, ikke kan opnå tilskud til almindelig produktudvikling. Det er imidlertid hensigten at udforme reglerne således, at der kan ydes tilskud til store virksomheder, såfremt disse indgår i netværkssamarbejde eller partnerskab, der rækker ud over den enkelte virksomhed, og indgår i projekter, der gennemføres i samarbejde med små- og mellemstore virksomheder, og/eller i samarbejde med forskningsinstitutioner.

Små og mellemstore virksomheder forudsættes defineret i overensstemmelse med Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (SMV). SMV-virksomheder defineres i rammebestemmelserne af 23. juli 1996 som en virksomhed:

- med højst 250 medarbejder og
- enten en årsomsætning på højst 40 mill. ECU, eller
- en samlet balance på højst 27 mill. ECU,
- hvor højst 25% af kapitalen ejes af et eller flere selskaber, som ikke opfylder denne definition, bortset fra offentlige investeringselskaber, venture-selskaber, eller - forudsat at der ikke udøves nogen kontrol - institutionelle investorer.

Til § 12

Til stk. 1-3 og 6

Det er fundet mest hensigtsmæssigt, at der i loven på centrale områder er angivet støtteniveau vedrørende forskellige typer af støttemodtagere.

Ved meromkostninger forstås de ekstraomkostninger, der er forbundet med det pågældende projekt.

Der vil blive fastsat regler om, at tilskud til andre (store) virksomheder, jf. § 12, stk. 2, i forbindelse med samarbejdsprojekter maksimalt kan udgøre 40%, i de tilfælde hvor forskningsinstitutioner eller små og mellemstore virksomheder står som ansøgere.

Det er hensigten at fastsætte en regel i bekendtgørelse om, at der ikke kan ydes tilskud til projekter, hvor de tilskudsberettigede omkostninger udgør mindre end 40.000 kr. for ansøgninger i henhold til kapitel 2-3 og 5 samt en beløbsgrænse på 100.000 kr. for projekter i henhold til kapitel 4.

Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om forhøjet tilskudsniveau til private forskningsinstitutioner, der opfylder betingelserne i rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling, jf. seneste ændring af rammebetingelserne, EF-Tidende C 48, 13.02, 1998.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til gældende regler i bekendtgørelsen for økologiske udviklingsprojekter under strukturloven vedrørende undervisnings-, informations- og rådgivningsaktiviteter.

Til stk. 5

Bestemmelsen tænkes anvendt i forbindelse med projekter i henhold til kapitel 5 vedrørende f.eks. tilskud til rådgivning og græsrodsforskning samt andre initiativer som led i gennemførelsen af indgåede finanslovsaftaler.

Til § 13

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 15 i produktudviklingsloven.

Til stk. 1

Udbetaling af tilskud er betinget af indgåelse af en tilskudsaftale, hvorved ansøgeren accepterer de vilkår og de tidsfrister, der er en forudsætning herfor.

Til stk. 2

Dispensationsadgangen forudsættes i lighed med praksis fra produktudviklingslovens § 15 anvendt til at fravige 5 års fristen, hvor virkningen som følge af sagens karakter ikke kan nå at indtræde i løbet af 5 år. Eksempelvis vil dette ikke være muligt i en række tilfælde på planteforædlingsområdet.

Til stk. 3

Det er hensigten at fastsætte regler om, at tilskud ikke ydes til udgifter, der er afholdt før beslutning om tilsagn om tilskud er truffet i henhold til denne lov.

Til stk. 5

Det forudsættes, at modregning fortsat vil kunne administreres ved anvendelse af det eksisterende centrale fordringsregister (CFR) under Told- og Skattestyrelsen, jf. beskrivelse under almindelige bemærk-

ninger til lovforslag nr. L 199 om ændring af forskellige lovbestemmelser om inddrivelse af statskrav, jf. L 199, fremsat den 9. februar 1999.

Til § 14

Det tydeliggøres, at der kan afholdes udgifter til information om offentlige mærknings- og kvalitetsordninger samt til evaluering af ordningerne. Herudover svarer bestemmelsen indholdsmæssigt til § 21 i produktudviklingsloven.

Den gældende hjemmel i produktudviklingslovens § 21 har været anvendt til via aktstykkeprocedure at afholde udgifter til:

- markedsføringskonference om markedsudviklingsstrategi
- udvikling af strategiudviklingsarbejde for dansk fødevarerindustri
- reklamebureauer i forbindelse med implementering af markedsføringsstrategier
- etablering af rejsehold på Landbrugets Rådgivningscenter, der har til formål at rådgive og udforme projekter og nye projektideer således, at især mindre virksomheder understøttes i ansøgningsfasen vedrørende ansøgninger under loven
- generelle informationsaktiviteter vedrørende lovens område.

Til § 15

Efter § 17, stk. 1, i den gældende strukturlov, kan fødevarerministeren fastsætte regler om, at afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om klagefrist. Ligeledes kan ministeren i henhold til produktudviklingslovens § 22 fastsætte regler om klageadgang, herunder afskære klageadgang.

Fødevarerministeren har benyttet sin bemyndigelse i § 17, stk. 1, i strukturloven til at fastsætte følgende bestemmelser:

I bekendtgørelse nr. 881 af 11. december 1998 om tilskud til økologisk jordbrugsproduktion m.v. er der i § 36 fastsat regler om, at Strukturdirektoratets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

I bekendtgørelse nr. 440 af 9. juni 1999 om tilskud til produktudvikling af jordbrugs- og fiskeriprodukter samt forsøgsfiskeri m.v. er der i § 1, stk. 3, fastsat bestemmelse om, at Strukturdirektoratets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Ifølge den gældende produktudviklingslov, § 17, kan afgørelser truffet af de i henhold til loven nedsatte rådgivende udvalg samt bevillingsnævnet ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 er en videreførelse af adgangen for fødevarerministeren i produktudviklingslovens § 22 og strukturlovens § 16, stk. 1, til at uddelegere sine beføjelser til en institution under Fødevarerministeriet. Det er hensigten, at Strukturdirektoratet fortsat skal forestå administrationen af ordningerne og endvidere at fastsætte regler om klage. Det skal bemærkes, at Strukturdirektoratet forventes sammenlagt med EU-direktoratet i et nyt direktorat, Direktoratet for FødevarerErhverv, den 1. april år 2000

Der gives mulighed for helt eller delvist at afskære klageadgangen. For afgørelser truffet på grundlag af de rådgivende udvalgs indstilling er det hensigten at bibeholde klageadgangen vedrørende retlige spørgsmål.

Endvidere gives der med forslaget ret til at genoptage sagen (remonstration), dvs. at den myndighed, der har truffet afgørelsen i første instans, kan få mulighed for at genvurdere afgørelsen, selv om der er indgivet klage. Myndigheden kan i sådanne tilfælde træffe en ny realitetsafgørelse, der giver klageren hel eller delvis medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen.

Remonstration kan være en mere hensigtsmæssig måde på ny at få sagen prøvet på frem for en formel klage til en anden instans. Remonstration vil således i mange tilfælde være en hurtigere måde at få sagen vurderet på. Der vil på områder, hvor klageadgangen ikke i øvrigt er afskåret, altid være adgang for klageren til at påklage den afgørelse, som myndigheden i første instans træffer også efter, at sagen har været revideret i første instans.

Det har hidtil været vurderingen, at remonstration kunne ske i alle tilfælde uden formel hjemmel. Folkeetingets Ombudsmand har imidlertid givet udtryk for, at remonstration i tilfælde, hvor der er indgivet klage, efter ombudsmandens opfattelse kræver udtrykkelig lovhjemmel. Denne udtrykkelige lovhjemmel indføres med forslaget.

Til stk. 2

Begrundelsen for, at afgørelser truffet af Innovationsudvalget alene kan påklages til fødevarerministeren for så vidt angår retlige spørgsmål, er navnlig, at udvalget er et sagkyndigt organ, der i et vist omfang vil skulle træffe afgørelser, der indeholder et skønsmæssigt element.

Til § 16

Bestemmelserne om kontrol, tilsyn, regnskab og revision svarer i sit indhold til bestemmelserne i § 18 i

den gældende strukturlov bortset fra, at det i stk. 2 i forslaget er præciseret, at de kontrollerende myndigheder også har adgang til materiale, der opbevares i elektronisk form samt at det i stk. 4 i forslaget udtrykkeligt er anført, at politiet om nødvendigt yder bistand til gennemførelse af den i stk. 2 nævnte kontrol.

Fødevarerministeren har benyttet bemyndigelsen i § 18 i nævnte lov til at fastsætte følgende bestemmelser i bekendtgørelse:

I bekendtgørelse nr. 881 af 11. december 1998 om tilskud til økologisk jordbrugsproduktion m.v. er der i § 27 fastsat regler svarende til lovens regler om kontrol.

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer til § 18, stk. 1, i strukturloven.

Bestemmelsen giver fødevarerministeren mulighed for at fastsætte regler om kontrol, tilsyn og revision samt til at fastsætte regler om regnskaber. Der kan herunder fastsættes regler herom i forhold til myndigheder m.v., der af ministeren er bemyndiget til at udøve ministerens beføjelser, jf. lovens § 15, stk. 1, samt i forhold til Innovationsudvalget, jf. § 7.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 18, stk. 2, i strukturloven og § 19 i produktudviklingsloven. Det præciseres således, at der ikke skal foreligge en retskendelse.

For at kunne gennemføre en effektiv kontrol med tilskudsmodtagerne må myndighederne have adgang til at foretage eftersyn. Myndighedernes adgang omfatter alle lokaler på bedriften eller virksomheden. Det forudsættes endvidere, at myndighederne har ret til at gøre sig bekendt med bedriftens eller virksomhedens skriftlige materiale, herunder materiale der opbevares i elektronisk form, i det omfang det er nødvendigt for at udøve kontrol efter loven og uanset opbevaringsstedet. Det bemærkes, at kontrollen ofte skal gennemføres på jordbrugsbedrifter, hvor en opdeling i en privat og en forretningsmæssig del ikke er mulig. Det er derfor ikke muligt i disse tilfælde at begrænse adgangen til at gennemse dokumenter m.v. til den forretningsmæssige del af bedriften. Omtalen af materiale i elektronisk form medtages af præciseringsårsager, da det hidtil har været antaget, at også sådant materiale kunne efterses af de kontrollerende myndigheder.

Da bestemmelsen alene regulerer spørgsmål om stikprøvekontrol, skal der i overensstemmelse med almindelige lovgivningsprincipper ikke indhentes retskendelse. Hvis der før gennemførelsen af kontrolbesøget foreligger mistanke om et strafbart forhold, herun-

der sving med nationale midler, kan der ikke som et led i kontrollen ske adgang uden retskendelse. Spørgsmålet om retskendelse skal i så fald behandles af domstolene efter retsplejelovens regler om ransgning.

I praksis medvirker tilskudsmodtagerne i langt de fleste tilfælde i gennemførelsen af kontrollen. Det er derfor yderst sjældent, at der i praksis er behov for at gennemtvunge et kontrolbesøg.

Bestemmelsen om adgang uden retskendelse svarer til bestemmelserne i anden tilskudslovgivning inden for Fødevarerministeriets område. Bestemmelsen om, at kontrollen kan ske uanmeldt, jf. formuleringen "til enhver tid" har hidtil ikke eksplicit fremgået af den lovgivning, der ophæves ved dette forslag, men bestemmelsen har stede været praktiseret således.

Det har været overvejet at indskrænke anvendelsesområdet for bestemmelsen om kontrolbesøg, herunder adgangen til at gennemføre kontrol uden retskendelse. Dette er imidlertid ikke fundet hensigtsmæssigt, da kontrollen i så fald ikke effektivt vil kunne imødegå svig og uregelmæssigheder med nationale såvel som EU-midler. Det bemærkes desuden, at kontrollen i henhold til EU-reglerne skal kunne ske uanmeldt.

Med udtrykket "og personer, som er særligt bemyndiget hertil" gives der mulighed for, at myndighederne i specielle tilfælde kan inddrage personer med en særlig fagkundskab i kontrollen. Endvidere giver bestemmelsen mulighed for at andre, såsom repræsentanter for Europa-Kommissionen og Revisionsretten, kan medvirke ved kontrollen. Denne mulighed indebærer ikke, at de pågældende kan træffe beslutninger inden for lovens område. Beslutninger inden for lovens område træffes af de danske myndigheder.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 18, stk. 3 i den gældende strukturlov.

Bestemmelsen præciserer ansøgers forpligtelse til at yde den fornødne hjælp og vejledning ved kontrollens gennemførelse og til at udlevere materiale til de kontrollerende myndigheder på disses begæring, jf. bestemmelsens stk. 2.

Bestemmelsen kan ikke anvendes til at pålægge ansøgeren en pligt til at udlevere materiale, hvor der på forhånd foreligger begrundet mistanke om strafbart forhold.

Til stk. 4

Bestemmelsen om, at politiet om nødvendigt skal yde bistand ved kontrollen, er hidtil ikke eksplicit fremgået af den lovgivning, der ophæves ved dette forslag. Bestemmelsen svarer til bestemmelser i an-

den tilskudslovgivning inden for Fødevareministeriets område.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 20, stk. 1, i strukturloven.

Bestemmelsen giver fødevareministeren hjemmel til at træffe beslutning om bortfald af tilskud i de i bestemmelsen nævnte tilfælde. En tilskudsmodtager kan således komme i en situation, hvor vedkommende ikke længere opfylder betingelserne for tilskud, hvor efter retten til tilskud bortfalder.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 20, stk. 2, i strukturloven.

I tilfælde, hvor retten til tilskud bortfalder, vil fødevareministeren kunne beslutte, at der skal ske tilbagebetaling af ydet tilskud med tillæg af renter. Der er ofte tale om, at tilskud ydes gennem mere end ét år. Det kan derfor forekomme, at der skal ske tilbagebetaling af tilskud for flere år.

Til stk. 3

Det er hensigten at fastsætte regler om, at tilbagebetaling skal tillægges renter regnet fra tilskuddets udbetaling med den rentesats, der er fastsat i renteloven.

Til § 18

Bestemmelsen svarer til bestemmelser i § 22 i strukturloven og indholdsmæssigt til § 16a, stk. 1-2 og stk. 4-5, i produktudviklingsloven om inddrivelse af tilgodehavender som følge af krav om tilbagebetaling.

Til § 19

Til stk. 1-2

Bestemmelserne svarer indholdsmæssigt til § 20, stk. 1-2, i produktudviklingsloven.

Til stk. 3

Der tilsigtes med bestemmelsen en forenkling af tilbagebetalingsregler, således at projekter med tilskud, der er mindre end 750.000 kr., ikke omfattes af krav om tilbagebetaling. Beløbsgrænsen svarer til den såkaldte de minimis-regel, jf. rammebestemmelserne for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder. Af hensyn til de nævnte virksomheder indførte Europa-Kommissionen i 1992 den såkaldte de minimis-regel, hvori det vurderes, at tilskud under et bestemt tærskelbeløb ikke virker konkurrenceforvridende eller

påvirker handelen mellem medlemsstaterne, jf. Kommissionens meddelelse om de minimis-regelen, EF-Tidende nr. C 68 af 6/3 1996, s. 9.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 20, stk. 3, i den gældende produktudviklingslov.

Til § 20

Baggrunden for forslaget om overførsel af tilskud til konto i pengeinstitut er, at konto-til-konto-overførsler er en hurtigere og sikrere betalingsmåde end betaling via crossedede checks. Samtidig er det en betalingsmåde, der bliver mere sædvanlig.

Det er en forudsætning, at der er tale om en konto i Danmark eller i et af de øvrige EU-lande, hvortil overførslen af tilskudsbeløbet kan ske uden ekstra udgift for staten.

Krav om angivelse af konto som betingelse for udbetaling af tilskudsbeløb vil f.eks. også omfatte den, der har fået overdraget fordringen til eje eller pant efter dansk rets almindelige regler.

Bestemmelsen svarer til § 12 i den gældende strukturlov.

Til § 21

Bortset fra en redaktionel ændring svarer bestemmelsen indholdsmæssigt til § 18 i produktudviklingsloven. Det er hensigten at fastsætte nærmere bestemmelser svarende til reglerne i § 31 i produktudviklingsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 440 af 9. juni 1999), der ophæves helt eller delvist samtidig med nærværende lovs ikrafttrædelse eller dele af lovens ikrafttrædelse.

Til § 22

Bestemmelserne i lovforslagets § 22 svarer i princippet til § 23, stk. 1-5, i strukturloven.

Fødevareministeren har benyttet sin bemyndigelse i § 23, stk. 4 og 5 i nævnte lov til at fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af reglerne, og af muligheden for at pålægge selskaber m.v. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, til at udstede følgende bestemmelser i bekendtgørelse:

I § 35 i bekendtgørelse nr. 881 af 11. december 1998 om tilskud til økologisk jordbrugsproduktion m.v. er strukturlovens straffebestemmelser gengivet.

Til stk. 1

Bestemmelsen nævner de tilfælde, der er strafbare efter loven. Strafferammen er bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Til stk. 2

Det er hensigten at fastsætte regler om straf af bøder for overtrædelse af bestemmelser i reglerne eller af vilkår, der meddeles efter reglerne.

Til stk. 3

Bestemmelsen præciserer, at selskaber m.v. (juridiske personer) også kan pålægges strafansvar.

Til § 23

Bestemmelserne i lovforslagets § 23 svarer indholdsmæssigt til § 23, stk. 6 og 7, i strukturloven. Dog er § 23, stk. 3, i lovforslaget ikke medtaget i nævnte lov, men fremgik af den lov, der afløstes af nævnte lov, nemlig lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk jordbrug m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 715 af 30. august 1995. Bestemmelsen præciserer, at hvis bøden betales i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsønet, bortfalder videre forfølgning.

I bekendtgørelse nr. 881 af 11. december 1998 om tilskud til økologisk jordbrugsproduktion m.v., er straffebestemmelserne m.v. i nævnte lov gengivet i § 35.

Muligheden for at afgøre en overtrædelse med bødeforlæg ses ikke at have været anvendt på de områder, hvor der har været lovhjemmel hertil. Som årsag hertil kan anføres, at det er uhyre sjældent, at der er sket overtrædelser af ovennævnte støttelove, som har givet grundlag for anvendelse af nævnte støtteloves straffebestemmelser.

Den foreslåede hjemmel til at meddele administrative bøder svarer til regler i anden støttelovgivning inden for Fødevarerministeriets område.

Et udenretligt bødeforlæg opfattes ofte som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform end en indenretlig afgørelse.

Anvendelsen af bestemmelsen forudsætter, at den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig enig i, at sagen afgøres med bødeforlæg. Bestemmelsen indebærer en aflastning for domstolene. Hvis den pågældende ikke accepterer bødeforlaget, skal myndigheden anmode anklagemyndigheden om at rejse tiltale. Sagen behandles i givet fald ved domstolene.

I forbindelse med vedtagelse af administrativ bøde gives mulighed for, at betalingsfristen efter begæring kan forlænges.

Hvis bøden betales rettidigt, eller hvis bøden efter stedfunden vedtagelse inddrives eller afsones, bortfalder videre forfølgning.

Til § 24

Da lovforslaget skal notificeres for Europa-Kommissionen, foreslås det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden.

Tilskud til udviklingsprojekter i henhold til § 4 i gældende strukturlov videreføres i dette lovforslag. Den del af bemyndigelsen i gældende strukturlovs § 4, som vedrører arealtilskud, videreføres i lovforslag vedrørende den kommende landdistriktsstøttelov, jf. forslag til lov om støtte til udvikling af landdistrikterne, L 54, fremsat den 27. oktober 1999. Ophævelse af strukturloven koordineres med dette lovforslag.

Folketingets behandlinger vedrørende de i § 24, stk. 2 og 3, nævnte love

Vedr. § 24, stk. 2 og 3

Lovforslag L 196, Folketingsåret 1991-92		Betænk. afg. 8/5-1996	B	843
FremSAT skr. 22/1-1992	FF 5417	2. beh. 15/5-1996	FF	6632
Forslag som fremsat	A 4395	3. beh. 24/5-1996	FF	7049
1. beh. 30/1-1992	FF 5915	Forslag som vedtaget	C	728
Betænk. afg. 9/4-1992	B 1019	Lovforslag L 44, Folketingsåret 1997-98		
2. beh. 24/4-1992	FF 9290	FremSAT skr. 29/10-1997	A	1149
3. beh. 30/4-1992	FF 9488	Forslag som fremsat	A	1138
Forslag som vedtaget	C 783	1. beh. 14/11-1997	FF	1118
Lovforslag L 199, Folketingsåret 1993-94		Betænk. afg. 10/12-1997	B	103
FremSAT skr. 9/2-1994	A 6311	Æf. uden for betænkning	B	166
Forslag som fremsat	A 6999	2. beh. 16/12-1997	FF	2368
1. beh. 25/2-1994	FF 7092	3. beh. 19/12-1997	FF	2625
Betænk. afg. 6/4-1994	B 825	Forslag som vedtaget	C	217
2. beh. 12/4-1994	FF 8955	Lovforslag L 109, Folketingsåret 1995-96		
3. beh. 21/4-1994	FF 9644	FremSAT 6/12-1995	FF	1715
Forslag som vedtaget	C 753	Forslag som fremsat	A	2625
Lovforslag L 173, Folketingsåret 1993-94		1. beh. 10/1-1996	FF	2539
FremSAT 19/1-1994	A 5102	Betænk. afg. 15/5-1996	B	904
Forslag som fremsat	A 5979	2. beh. 24/5-1996	FF	7050
1. beh. 28/1-1994	FF 5742	3. beh. 31/5-1996	FF	7370
Betænk. afg. 23/3. 1995	B 761	Forslag som vedtaget	C	783
2. beh. 5/4-1994	FF 8452	Lovforslag L 233, Folketingsåret 1996-97		
3. beh. 14/4-1994	FF 9307	FremSAT 16/4-1997	A	5138
Forslag som vedtaget	C 701	Forslag som fremsat	A	5121
Lovforslag L 99, Folketingsåret 1994-95		1. beh. 23/4-1997	FF	6196
FremSAT skr. 8/12-1994	A 1540	Betænk. afg. 22/5-1997	B	1212
Forslag som fremsat	A 1128	2. beh. 28/5-1997	FF	8037
1. beh. 11/1-1995	FF 2092	3. beh. 30/5-1997	FF	8294
Betænk. afg. 8/3-1995	B 270	Forslag som vedtaget	C	887
2. beh. 16/3-1995	FF 3988	Lovforslag L 80, Folketingsåret 1998-99		
3. beh. 23/3-1995	FF 4218	FremSAT 4/11-1998	A	2001
Forslag som vedtaget	C 278	Forslag som fremsat	A	1990
Lovforslag L 172, Folketingsåret 1995-96		1. beh. 19/11-1998	FF	1326
FremSAT skr. 17/1-1996	A 2756	Betænk. afg. 10/2-1999	B	338
Forslag som fremsat	A 3448	2. beh. 23/2-1999	FF	3961
1. beh. 25/1-1996	FF 3203	3. beh. 26/2-1999	FF	4087
		Forslag som vedtaget	C	325

Til lovforslag nr. L 177. Skriftlig fremsættelse (27. januar 2000)

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevare-, jordbrugs- og fiskerisektoren (Innovationsloven)

(Lovforslag nr. L 177).

Lovforslaget skal fremme fødevare-, jordbrugs- og fiskerisektorernes innovations- forsknings-, og udviklingsindsats med henblik på at styrke grundlaget for at leve op til fremtidens konkurrencebetingelser.

Siden produktudviklingslovens vedtagelse for 10 år siden er fokus i højere grad blevet rettet mod international konkurrence, produkt- og markedsudvikling, kvalitet, miljø, økologi, ny teknologi, fødevarerikkerhed, forbrugerinteresser mv. Samtidig har strukturudviklingen - herunder fusioner i mejeri- og slagterisektoren - medført yderligere koncentration af bl.a. innovationskapacitet hos relativt få virksomheder.

Med forslaget til innovationslov, der afløser produktudviklingsloven, tilsigtes en mere målrettet lov, der tager højde for den nævnte strukturudvikling, og som kan støtte udviklingen i retning af at leve op til de nye konkurrenceparametre.

Hovedpunkterne i lovforslaget er følgende:

- Loven skal i et offentligt-privat samspil styrke grundlaget for udviklingen af virksomhedernes innovationspotentiale.
- Loven målrettes mod særligt prioriterede områder som fx arbejdsmiljø, fødevare- og ernæringsikkerhed, økologi og dyrevelfærd, og der lægges øget vægt på imødekommelse af forbrugerinteresser. Desuden vil der blive fokuseret på dokumentation og

sporbarhed med henblik på at udvikle de nævnte områder som salgsparete.

- Ordningen målrettes mod innovation og udvikling i navnlig små- og mellemstore virksomheder, idet disse virksomheder kun har begrænsede økonomiske muligheder for at gennemføre disse aktiviteter på egen hånd.
 - Hensigten er desuden at prioritere innovations- og udviklingsprojekter, der indebærer samarbejde i netværk - fx partnerskab eller netværk mellem kombinationer af forskellige typer af virksomheder, offentlige og private institutioner, brancheforeninger m.v. Dette vil bidrage til at styrke samarbejdet mellem virksomhederne på en række centrale områder samt styrke formidlingen af viden fra forskningsinstitutioner til bedrifterne og virksomhederne.
 - Fødevareministeren bemyndiges til af egen drift at iværksætte særlige initiativer for at styrke innovationsindsatsen. Formålet er at give ministeren mulighed for at iværksætte initiativer inden for lovens område, når der konstateres eller opstår behov for innovation, forskning og udvikling på særlige områder.
 - Som konsekvens af den øgede vægt på forbrugerinteresser foreslås det, at bl.a. Forbrugerrådet repræsenteres i det bevillende udvalg for forarbejdningssektoren (innovationsudvalget).
 - Innovationsudvalget får rådgivende status over for fødevareministeren, for så vidt angår fødevarersektorens udvikling.
- Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, anbefaler jeg lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.